

Heli Mattinen

Ideasta kuosiksi – tapaustutkimus kuosisuunnittelusta

Kuosien suunnittelu Vallila Interiorille

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muotoilija AMK

Muotoilun koulutusohjelma

Opinnäytetyö

9.3.2013

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Heli Mattinen Ideasta kuosiksi – tapaustutkimus kuosisuunnittelusta Kuosien suunnittelu Vallila Interiorille 38 sivua + 3 liitettä 24.3.2013
Tutkinto	Muotoilija AMK
Koulutusohjelma	Muotoilun koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Tekstiilisuunnittelu
Ohjaaja(t)	Tiina Karhu, TAM Koulutusvastaava Lehtori Tuomas Tiitinen, TAM Pt. tuntiopettaja
<p>Opinnäytetyö käsittelee painokankaiden suunnitteluprosessia. Työn ydin on kuosien suunnittelussa. Prosessi alkaa taustatutkimuksesta, teemoista ja luonnoksista, joista se etenee valmiiksi kuoseiksi raporttikokeilujen ja väri vaihtoehtojen kokeilun kautta. Suunnitteluprosessin kuvaus loppuu kuosien päästessä mukaan harkintaan kevään 2014 malliston mallistopalaveriin.</p> <p>Yhteistyökumppanina opinnäytetyölle toimii Vallila Interior, jota kutsutaan tekstissä Vallilaksi. Yrityksen sisältä prosessiin osallistuivat tekstiilisuunnittelijat Tanja Orsjoki ja Saara Eklund. He antoivat ohjausta sekä vinkkejä suunnitteluprosessin etenemiseen.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuus on tapaustutkimus. Se koostuu suunnitteluprosessin analysoimisesta oman työskentelyn kautta. Suunnitteluprosessissa tapahtuneita päätöksiä vertaillaan yleiseen tietoon suunnitteluprosessista. Kirjallinen osuus sisältää tarkan selostuksen suunnitteluprosessin etenemisestä sekä havainnointia tilanteen kulusta. Tutkimuksen tärkein havainto on suunnitteluprosessin vaiheiden vaikutus toisiinsa. Kaikilla päätöksillä on vaikutus muihin suunnitteluprosessin vaiheisiin.</p> <p>Opinnäytetyö on avuksi opiskelijoille, joita kiinnostaa painokankaiden kuosisuunnittelu. Lukija pääsee seuraamaan miten yhteistyö tekstiilialan yrityksen kanssa eteni, mitä opiskelija oppi ja joutui ottamaan huomioon. Suunnitteluprosessin kulun havainnoista saa hyödyllistä tietoa siitä, mitä suunnittelijan kannattaa ottaa huomioon tehdessään yhteistyötä tekstiilialan yrityksen kanssa.</p>	
Avainsanat	Suunnitteluprosessi, kuosisuunnittelu

Author(s) Title Number of Pages Date	Heli Mattinen From idea to product - Case study about print design process, Designing prints for Vallila Interior 38 pages + 3 appendices 5 May 2010
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Design
Specialisation option	Textile Design
Instructor(s)	Tiina Karhu, Head of Degree Programme in Design MA Tuomas Tiitinen, Lecturer MA
<p>This Thesis was focused on examining the design process of the printed fabrics. The main aim was on design prints for Vallila Interior. The company's designers Tanja Orsjoki and Saara Eklund took part in the collaboration. They helped with the design process and gave tips and advise with designing the prints.</p> <p>The whole design process started from doing research, choosing themes and making sketches for the prints. The next step was to make the repeats, trying different ideas and choosing colors. The process ended when the prints were ready and taken to the spring collection meeting in Vallila Interior.</p> <p>The Thesis was a case study. It compared literature about textile design process to the design process for printed fabrics for this Thesis. It analyzed the differences and examined how the design process exceeded. This Thesis revealed in details every part of the process and observed the progress that happened. It was found that all the sections of the design process were in impact to each other. Every decision during designing had an effect on the next step of the process.</p> <p>Because the Thesis described the whole design process, it might help other designers in the same situation. The Reader is able to find out how to collaborate with a company in the textile industry. It also has an inside look on what the designer learned and took into consideration during designing.</p>	
Keywords	Design process, Print design

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tutkimuksen esittely	2
2.1	<i>Tutkimuskysymys ja viitekehys</i>	2
2.2	<i>Tavoitteet</i>	3
2.3	<i>Metodit</i>	5
3	Yhteistyökumppani	7
3.1	<i>Vallilan historia lyhyesti</i>	7
3.2	<i>Vallilan tuotevalikoima</i>	9
4	Ideasta valmiiksi kuosiksi	11
4.1	<i>Kohderyhmän valinta</i>	11
4.2	<i>Trendit</i>	12
4.3	<i>Värit</i>	15
4.4	<i>Käyttötarkoitus ja materiaalit</i>	16
4.5	<i>Raporttien vaikutus</i>	17
4.6	<i>Painotekniikat</i>	18
5	Kuosien suunnittelun eteneminen	20
5.1	<i>Tapaamiset</i>	21
5.2	<i>Teemojen valinta</i>	21
5.3	<i>Kuosit hahmottuvat</i>	23
5.4	<i>Kuosien karsiminen</i>	26
5.5	<i>Kuosien viimeistely</i>	31
5.6	<i>Kuosien luovutus</i>	33
6	Yhteenveto	34
	Lähteet	36
	Liitteet	

1 Johdanto

Opiskelen tekstiilisuunnittelua muotoilun koulutusohjelmassa. Opiskeluni aikana olen saanut tutustua tekstiilisuunnitteluun monipuolisesti. Opintojen edetessä aloin huomata, mikä minua eniten kiinnostaa ja missä tunsin olevani parhaimmillani. Olen kokeillut kaikkea kudonnasta tuotesuunnitteluun. Suurimmaksi mielenkiinnonkohteekseni nousi painokankaiden ja kovien materiaalien kuosisuunnittelu. Skaala, mitä tekstiilisuunnittelija voi tehdä on suuri ja olikin hauska huomata miten vuosien varrella aloin löytää itseni suunnittelijana.

Opiskelin kolmannen opiskeluvuoteni London College of Communicationissa Surface Design -linjalla. Paikkana Lontoo oli inspiroiva ja kiinnostukseni kuosisuunnitteluun vahvistui. Opiskelu Lontoossa liittyi enemmän pintasuunnitteluun, saimme kokeilla kuosisuunnittelua eri materiaaleille. Taitoni kuosisuunnittelijana kehittyivät vaihtoprosessini aikana. Pääsin keskittymään paremmin kuosisuunnitteluun ja painotyöhön. Vaihtovuoteni inspiroimana opinnäytetyön teemaksi nousi kuosisuunnittelu. Halusin päästä hyödyntämään oppimiani asioita ja tuntui, että tähän aiheeseen niitä voisin hyödyntää parhaiten.

Opinnäytetyön kuosisuunnittelun edetessä alkoi myös tutkimuskysymys hahmottua. Kuosien suunnitteluprosessi käy läpi useita vaiheita. Monet asiat saattavat muuttaa sekä ohjata suunnitteluprosessia ja itse kuosia. Minua alkoi kiinnostaa, mitä nämä asiat ovat ja miten ne vaikuttivat omaan työskentelyyni. Opinnäytetyössäni pohdin suunnittelutyöhön vaikuttavia tekijöitä. Tutkin, miten ne vaikuttivat suunnitteluprosessiini. Lisäksi haen alan kirjallisuudesta yleistä tietoa kuosien suunnitteluprosessista ja vertaan sitä omaan kokemukseeni. Halusin opinnäytetyölleni käsi kädessä etenevät teoriaosuuden ja itse suunnittelupuolen. Työkaluina tutkimukseen käytän omaa kokemustani opinnäytetyön tekemisessä sekä yleistä tietoa suunnitteluprosessista.

Sain yhteistyökumppaniksi lopputyölleni Vallilan (virallisesti Vallila Interior). Yhteistyökumppanin edustajina olivat tekstiilisuunnittelijat Tanja Orsjoki ja Saara Eklund. Tapasimme suunnittelijoiden kanssa viisi kertaa, jolloin he antoivat vinkkejä ja neuvoja työn edistämiseen. Tapaamisten ja palautteiden avulla sain ohjattua työskentelyäni oikeaan ja haluttuun suuntaan. Vallilalle suunnittelemani kuosiehdotelmat tähtäsivät vuoden 2014 kevään mallistoon.

2 Tutkimuksen esittely

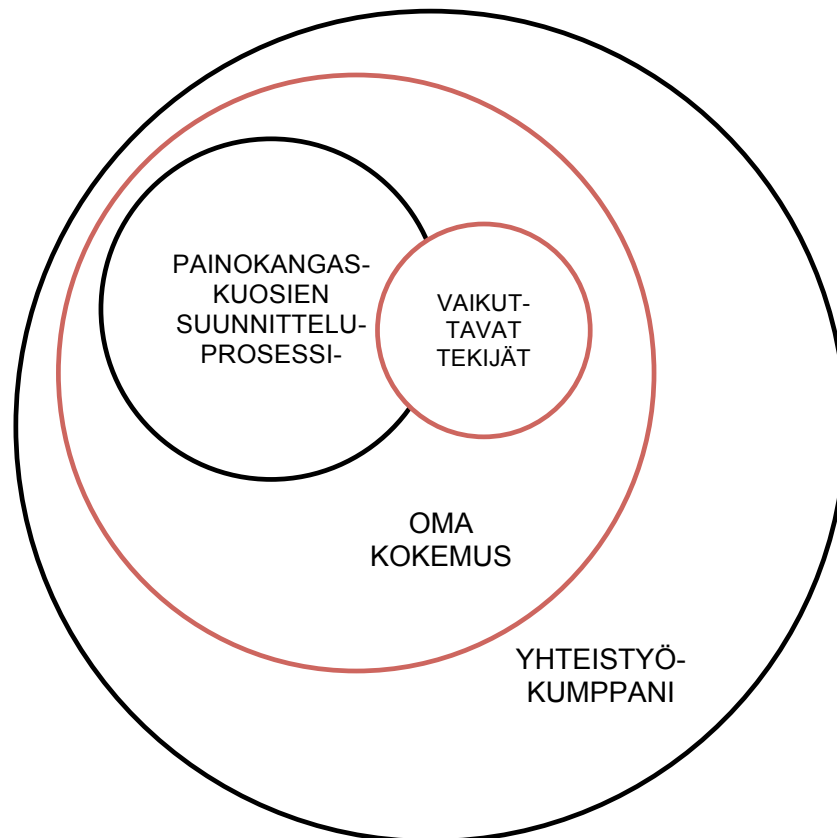
Tässä luvussa avaan tarkemmin tutkimuskysymystä ja viitekehystä. Sen jälkeen kerron työlle asetetuista tavoitteista. Luvun lopussa esittelen opinnäytetyössäni käyttämiäni metodeja, jotka koin hyödylliseksi sekä tarpeellisiksi työskentelyn edetessä.

2.1 Tutkimuskysymys ja viitekehys

Kuoseja suunniteltaessa on tärkeää ottaa huomioon useita muuttuvia seikkoja. Opinnäytetyössäni keskityn tutkimaan kohderyhmän, trendien, värien, käyttötarkoituksen ja raporttien vaikutusta suunnittelutyöhöni. Kaikki nämä vaikuttavat tekijät liittyvät toisiinsa. Myös päätökset eri vaiheissa vaikuttavat lopputulokseen. (Russell, 2011.) Valmis kuosi joutuu täyttämään useita vaatimuksia. Sen täytyy näyttää hyvältä, olla pyydetyn tyylinen ja olla kiinnostava kohderyhmän mielestä. Sen pitää toimia rajatulla värimäärällä valmistaessa ja olla käyttötarkoitukseen sopiva mitoitukseltaan. Ammattilaisten täytyy tasapainoilla kaikkien näiden kysymysten parissa. (Russell 2011, 68.)

Opinnäytetyössäni pohdin kuosien suunnitteluprosessiin vaikuttavia asioita. Mitä vaiheita idea käy läpi ennen kuin se muotoutuu valmiiksi tuotteeksi, tässä tapauksessa painokankaaksi. Mistä aiheen valinta tulee? Kuinka paljon trendit vaikuttavat suunnitteluprosessiin? Miten yhteistyökumppani osallistuu suunnitteluprosessiin? Entä asiakas-kunta? Työni teoriaosuudessa tutkin erilaisia suunnitteluprosessiin vaikuttavia tekijöitä ja pohdin, miten ne vaikuttivat omaan suunnittelutyöhöni. Lopputyöni on tapaustutkimus, jossa tarkastelen oman suunnitteluprosessini välityksellä yleisiä suunnitteluprosessiin vaikuttavia tekijöitä sekä kuvaan ja havainnoin omaa työskentelyäni.

Tutkimukseni ydin on suunnitteluprosessi. Siksi opinnäytetyöni viitekehys muotoutuu painokankaan suunnitteluprosessin ympärille. Havainnoin ja tarkastelen suunnitteluprosessia oman kokemukseni avulla tämän tapauksen puitteissa. Vertaan kuosisuunnitteluprosessiani yleiseen tietämykseen suunnitteluprosessista: millä tavoin oma kokemukseni, opinnäytetyön kuosien suunnittelu ja yleisesti suunnitteluun vaikuttavat tekijät ovat vuorovaikutuksessa keskenään? Reunaehdot suunnittelulle antaa yhteistyökumppani, joka siksi rajaa viitekehysten.

Kuvio 1. Viitekehys.

2.2 Tavoitteet

Hyvän kuosin määrittely ei ole yksiselitteistä. Hyvä kuosi voi olla sellainen, joka menee kaupaksi. Toisaalta se voi olla kaunis ja erikoinen, muttei kuitenkaan suurta ostajajoukkoa kiinnostava. Niinpä kuosisuunnittelijan täytyy tasapainoilla erilaisten vaatimusten ja rajoitteiden välillä. Lopputyöni käytännön osuuden tärkein tavoite oli kiinnostavien kuosien suunnittelu. Sellaisten, jotka olisivat yhtä aikaa kauniita, ajattomia ja ostajia kiinnostavia.

Näen yhteistyöni Vallilan kanssa erittäin hyödyllisenä suunnittelijan uran aloittamisen kannalta. Yhteistyön kautta minulla oli tavoitteena kehittää omaa suunnittelijan identiteettiäni entistä vahvemmasiksi, kerätä lisää rohkeutta ja verkostoitua laajemmin. Yhteistyö ison tekstiiliyrityksen kanssa tarjosi mahdollisuuden kokeilla työskentelyä ennalta

määrättyjen reunaehtojen, kuten tiettyjen raporttikokojen kanssa. Tavoittelin arvokasta kokemusta taiteellisten ja taloudellisten reunaehtojen sovittamisesta yhteen.

Koska suunnittelu oli yhteistyölähtöistä, halusin kuosien olevan Vallilan tyylin mukaisia. Vallilan kuosivalikoimiin kuuluu paljon toisistaan poikkeavia, mutta kuitenkin yhdessä toimivia kuoseja. Yritys on mielestäni hyvin ajan hermoilla, ja perehtyessäni siihen olin aistinnut Vallilan kuosien tunnelman olevan uudistumassa. Kuosien kuvamaailma tuntui henkivän nuorekkaampaa ilmettä vanhempia ikäluokkia unohtamatta. Halusin luoda omilla kuoseillani jotain, mikä vetoisi useampaan ikäluokkaan, sopisi Vallilan valikoimaan ja olisi oman tyylini mukainen.

Kuosien suunnittelussa minua kiehtovat mielenkiintoiset kuviot ja nokkelat raportit. Suunnittelufilosofiani keskiössä on esteettisyys. Haluan luoda kauniita kuoseja, joihin ei kyllästy helposti ja joista voi aina huomata jotain uutta. On tärkeää osata tehdä monenlaisia ja eri tyyliä kuvituksia. En halua olla tiettyyn kuvitustekniikkaan sidottu, vaan jatkuvasti kehittyä ja oppia uutta.

Vaikka kuosien pitää sopia ajan henkeen, oli tärkeää luoda jotain, mihin Vallilan asiakkaat eivät heti kyllästyisi. Jotain, joka kestäisi pidempään kuin yhden sesongin. Siksi aloitin kuosisuunnittelun pohtimalla, miten voisin luoda aikaa kestäviä aiheita. Kuosien suunnittelussa kuviomaailma on minulle tärkeämpää kuin kuosien väriyty. Se loi haasteita työskentelyn edetessä, koska minun piti pohtia vaihtoehtoja kuosien väriytyksiin tiettyjä sesonkeja silmällä pitäen. Toisaalta sama päti myös kuviomaailmojen pohtimisen kanssa, yritin inspiroitua tulevien trendien ennusteista.

Opinnäytetyöni perusta on vahvojen kuosien tekemisessä. Rakensin työni tutkimuksellisen osuuden siten, että se tukee kuosisuunnittelua. Opinnäytetyötä tehdessäni tein kattavaa taustatutkimusta perehtymällä Vallilan yrityshistoriaan tutkimalla yrityksen uusia ja vanhoja kuoseja. Lisäksi pääsin työskentelemään heidän suunnittelijoidensa kanssa ja pääsin itse kokeilemaan suunnitteluprosessia. Siten työni teoreettisessa osassa on luontevaa analysoida kuosien suunnitteluprosessia ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Kuvatessani kuosien suunnitteluprosessia tarkemmin esittelen samalla, miten kohdeyhmän valinta, trendit, kankaan käyttötarkoitus ja raporttien vaikutus muokkasi työskentelyäni. Monet näistä tekijöistä kietoutuvat yhteen, vaikuttaen toinen toisiinsa. Koh-

deryhmä ja muut edellä mainitut seikat muokkasivat kuoseja lopulliseen muotoonsa. Avaan opinnäytetyössäni myös tarkemmin oman suunnitteluprosessini työvaiheita, mitä niissä tapahtui, ja mitä työkaluja käytin missäkin vaiheessa.

Pohdin suunnitteluprosessin edetessä, miten itse opin kokemuksen kautta hallitsemaan suunnitteluprosessia sekä omien vahvuusalueideni havaitsemista. Tavoitteena oli oppia yhteistyön kautta hallitsemaan yleisiä kuosisuunnittelun haasteita. Halusin saada opettavaa kokemusta kuosisuunnittelusta. Tärkein tavoite oli saada tietoa, joka voisi tulevaisuudessa auttaa minua omassa suunnittelijantyössäni. Työn edetessä huomasin omat heikkouteni ja yritin vahvistaa niitä. Suunnitteluprosessiin vaikuttavien tekijöiden analysoimisen lisäksi pohdin kuosisuunnittelun yleisiä haasteita. Havainnoin niitä oman työskentelykokemukseni pohjalta. Vertaan omaa kokemustani alan kirjallisuudessa esiin nouseviin haasteisiin. Olisi hienoa, jos myös toiset opiskelijat voisivat hyötyä tästä työstä.

2.3 Metodit

Aloitin tekemään luonnoksia ja keräämään tietoa Vallilan valikoimasta heti, kun sovimme yhteistyöstä. Olin koonnut ideoitani, alustavaa tutkimusta yhteistyökumppanista, kohderyhmästä sekä yleisistä trendeistä luonnoskirjaani. Luonnoskirja toimii minulla tutkimuskansiona ja päiväkirjana suunnitteluprojekteissa. Näin voin helposti palata suunnitteluprosessin edetessä taakse päin, jos se oli tarpeen. Luonnoskirja on oivallinen väline oman työn reflektointiin (Steed & Stevenson 2012, 54). Minusta luonnoskirjan käyttö projektityöskentelyssä sekä yleensä kuosisuunnittelussa on metodina erittäin hyödyllinen.

Päätyökaluna käytän omaa havainnointiani prosessin etenemisessä. Tutkimukseni teoriaosuus rakentuu tapaustutkimuksena. Tapaustutkimus eli case-tutkimus on tutkimus, jossa kerätyn tiedon avulla analysoidaan jotakin tiettyä tapahtumaa tai toimintaa rajatussa ympäristössä. Tapaustutkimuksen kohteena voivat olla esimerkiksi kohteeseen vaikuttavat sisäiset tai ulkoiset seikat tai ympäristötekijät. Minulla ympäristötekijöitä ovat muun muassa trendit ja markkinat, sisäisinä tekijöinä omat kokemukseni ja toimintani ja ulkoisina tekijöinä yhteiskumppanin määrittelemät reunaehdot, kuten raport-

tikoot tai kohderyhmä. Opinnäytetyöni tutkimuskohteeksi määrittyi siten suunnittelu-prosessini, jonka kulkua havainnoin ja analysoin. (Virtuaaliammattikorkeakoulu 2007.) Havainnointi tapahtui tapaamisten sekä suunnittelun yhteydessä. Tutkimukseni tapahtui pääosin henkilökohtaisen kokemuksen seurauksena: miten koin tietyt vaiheet, mitä ongelmia kohtasin ja miten tutkimani vaikuttavat tekijät vaikuttivat omaan kuosien suunnitteluun. Havainnoinnin tukena käytän apunani Vallilan ohjaajieni haastattelua sekä alan kirjallisuutta. Suunnitteluprosessin edetessä tein säännöllisesti muistiinpanoja. Tapaamisissa Orsjoen ja Eklundin kanssa yritin kirjoittaa sen hetkisiä havaintoja ja huomioita muistikirjaani. Tapaamisten yhteydessä sain aina paljon hyödyllistä tietoa seuraavaan tutkimuksen ja suunnittelun vaiheeseeni. Kirjallisuutta suunnitteluprosesseista löytyi kiitettävästi.

3 Yhteistyökumppani

Vallilan valikoima koostuu vahvoista kuoseista, joissa käytetään vahvaa viivaa, hienoja värejä sekä valokuvatarkkaa kuvamaailmaa. Vallila on 1930-luvulla perustettu iso suomalainen tekstiilialan perheyrittys (Vallila Interior 2013). Vallilassa minua kiehtoivat sen vahvat juuret suomalaiseen sisustustekstiilimarkkinoihin, sekä yrityksen laajat osaamisalueet. Vallila tekee yhteistyötä useiden eri toimijoiden kanssa ja yrityksen toiminta on vuosien varrella laajentunut suuresti eri osaamisalueille, kuten esimerkiksi sisustussuunnittelupalveluihin.

Lähetin ennen joulua sähköpostia Vallilan hallituksen puheenjohtajalle tiedustellakseni mahdollista yhteistyötä. Hän oli ohjannut viestini eteenpäin kahdelle yrityksen tekstiilisuunnittelijalle. Juuri ennen joululomia sain ilokseni kuulla, että Vallila lähtee yhteistyökumppaniksi opinnäytetyöhöni. Tapaamiset ja ohjaavan neuvonnan Vallilan puolelta hoitivat Tanja Orsjoki ja Saara Eklund. Orsjoki ja Eklund ovat olleet yrityksen tekstiilisuunnittelijoita jo useamman vuoden ajan. Alan ammattilaisina heillä oli annettavanaan paljon mielenkiintoisia kommentteja ja tarkkaa ohjausta opinnäytetyöni tueksi.

Ehdotin Vallilalle kuosisuunnitteluun liittyvää toimeksiantoa opinnäytetyölleni. Ideana oli, että suunnittelisin heille eri kuosivaihtoehtoja, joihin saisin ohjausta ja neuvoja niiden kehittelyyn. Opinnäytetyöni ei velvoittanut Vallilaa ottamaan kuosejani tuotantoon, vaan jos kaikki menisi hyvin, se mahdollisuus olisi olemassa.

3.1 Vallilan historia lyhyesti

Vallila on vuonna 1935 perustettu perheyrittys. Vallilan perusti Otto Berner. Alkuperäinen nimi oli Suomen Silkkitehdas Oy, joka nimensä mukaan valmisti vuorisilkkiä. Sittemmin yrityksen nimi on ehtinyt muuttua useamman kerran, mutta yleisesti se tunnetaan Vallilana alkuperäisen tehtaan sijainnin mukaan. (Vallila Interior 2013; Niinimäki 2008, 252.)

Vuosien kuluessa Vallilan tuotevalikoima on kasvanut runsaasti. Vallilan tehtaalla aloitettiin 1950-luvulla kutomaan myös sisustus-kankaita. Seuraavalla vuosikymmenellä Vallila alkoi valmistaa omia painokankaitaan. Tuolloin yrityksen ensimmäiseksi omaksi

suunnittelijaksi pestattiin Edward Terzibasijan. Samoihin aikoihin Vallilan perustajan Otto Bernerin poika Rudolf Berner aloitti uransa Vallilassa. 1970-luvulla yritykseen tuli uusi suunnittelija Howard Smith, joka suunnitteli Vallilalle painokankaita sekä esimerkiksi Vallilan logon (kuva 1). (Vallila Interior 2013; Tarinoita suomalaisesta työstä 2012.)

Kuva 1: Vallilan logo.

Vallila on edelleen 2000-luvulla Bernerin suvun hallitsema perheyritys. Tällä hetkellä hallituksen puheenjohtajana toimii Rudolf Bernerin tytär Anne Berner, joka aloitti oman uransa Vallilassa 1980-luvulla. Nykyisin Vallilan toiminnan pääpaino on kankaiden myynnissä. Muita mukaan tulleita tuoteryhmiä ovat muun muassa tapetit, valaisimet, kalusteet ja matot. Lisäksi Vallila on pyrkinyt profiloitumaan sisustusosaajaksi, jonka erityisosaamiseen kuuluu esimerkiksi projektimyynti. Muutosten vastapainona pian 80 vuotta täyttävän yrityksen perinteistä kertoo alkuperäisen silkkitehtaan paikalla sijaitseva pääkonttori. (Vallila Interior 2013.)

Vallilan suunnittelijamäärä on kasvanut huomattavasti. Tällä hetkellä Vallilan suunnittelijoihin kuuluvat Benita Berner, Kaj Bremer, Elizabeth Salonen, Erik Bruun, John Nurminen –säätö, Markku Piri, Matleena Issakainen, Riina Kuikka, Saara Eklund, Tanja Orsjoki sekä Zoltan Popovits. Vallilan tyyli on ajanmukainen ja he selvästikin seuraavat mitä maailmalla tapahtuu tekstiilisuunnittelun rintamalla. Vallila pyrkii korostamaan suomalaista suunnittelutyötä käyttämällä Design From Finland –merkkiä. (Vallila Interior 2013.)

Kuva 2. Howard Smithin suunnittelema painokangas Makeba.

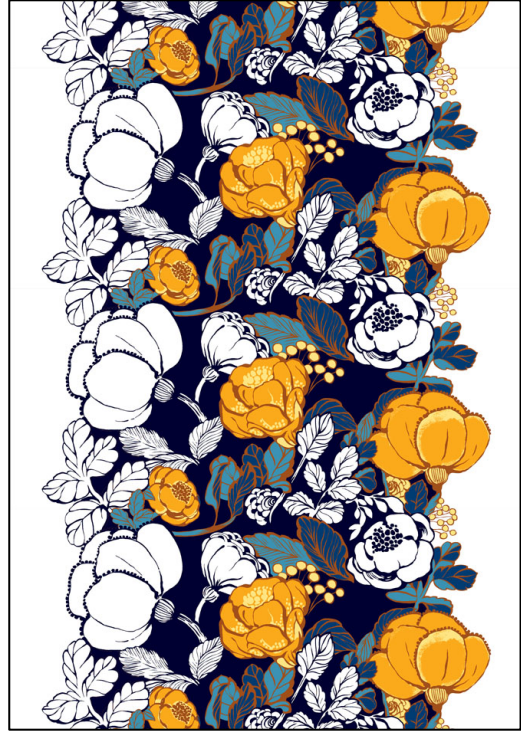
3.2 Vallilan tuotevalikoima

”Kauneus on pinnaltaan harmoniaa ja estetiikkaa, mutta sisäänsä se kätkee merkityksiä, jotka oikeuttavat sen olemassaolon. Vasta merkityksellinen kauneus luo mielihyvää, erottaen estetiikan turhasta ja pinnallisesta.” (Vallila Interior 2013.)

Vallila julkaisee uusia kangasmallistoja kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tapaamani Vallilan suunnittelijat Tanja Orsjoki ja Saara Eklund kertoivat, että monia kuoseja pyritään suunnittelemaan monikäyttöiseksi, ja niitä muutellaan väreillä sesonkeihin sopiviksi. Näin kuosin elinkaari on huomattavasti pidempi ja asiakkaat saavat haluamiaan kuoseja useilla eri värityksillä. Omassa suunnittelutyössäni kuosi on aina pääosassa. Minulle kuosien suunnittelu lähtee kuviomaailmasta. Vallilan tuotteissa kiehtovaa on niiden monipuolisuus. Yrityksen valikoimasta löytyy kankaita kuviollisista kankaista yksivärisiin kankaisiin. Lisäksi Vallila valmistaa valmistuotteita, kuten suihkuverhoja, valmisverhoja, koristetyynyjä ja mattoja.

Vallila myy tuotteitaan Suomessa ja ulkomailla. Jälleenmyyjien tuotevalikoima vaihtelee. Eri myyjillä saattaa olla eri kankaita myynnissä, koska osa jälleenmyyjistä ostaa kuoseja vain omaan käyttöönsä. Niinpä esimerkiksi Anttilassa on hieman eri valikoima

kuin Vallilan omassa myymälässä. Vallila on myös kankaiden tukkumyyjä ja vie kankaita ulkomaille. (Vallila Interior 2013.)

Kuvat 3 & 4: Vasemmalla Tanja Orsjoen Kelohonka-kuosi ja oikealla Saara Eklundin Kullanmuru-kuosi.

4 Ideasta valmiiksi kuosiksi

Kuosi-idea käy läpi useita vaiheita ennen kuin se on kehittyy valmiiksi tuotteeksi. Suunnittelijan tehtävä on huolehtia matkan sujuvuudesta. Tässä luvussa keskityn erittelemään, miten kohderyhmän tutkiminen muokkaa kuosien aiheamaailmaa jo heti prosessin alussa, miten trendit vaikuttivat useisiin eri päätöksiin, mikä merkitys väreillä on lopputulokseen ja miten monet näistä suunnittelutyöhön vaikuttavista tekijöistä ovat tiukasti sitoutuneet toisiinsa.

Oman toiminnan suunnittelu ja hallinta ovat onnistuneen suunnitteluprosessin merkkejä, mutta samaan aikaan on tärkeää olla joustava. Matkan ideasta valmiiksi kuosiksi voi nähdä ongelmien ja niiden ratkaisujen vuorovaikutuksena. Idean kehittäminen valmiiksi tuotteeksi voi johtaa moneen lopputulokseen. Suunnittelijan tehtävä on valita monista mahdollisuuksista luovin ja järkevin. Eteenpäin vievät valinnat löytyvät analysoimalla ja arvioimalla omia valintoja. Siksi on tärkeää osata olla kriittinen myös omille ajatuksilleen. (Clarke 2011, 169.)

4.1 Kohderyhmän valinta

Työskennellessä tietylle yritykselle tai asiakkaalle kuosin ja sen kuvioinnin pitää sopia haluttuun tai tilattuun tarpeeseen. Kyky huomioida kohderyhmä on olennainen taito tekstiilisuunnittelijalle. (Russell 2011, 85.) Kohderyhmän valinta ja siihen perehtyminen kuuluvat kuosisuunnitteluprosessin alkuvaiheisiin. Kohderyhmä vaikuttaa valtavasti koko prosessiin, mutta mielestäni sen vaikutus on voimakkain kuviomaailman, värien ja raporttikoon päätöksien tekoon.

Suunnitteluni kohderyhmänä opinnäytetyössäni on perinteisestä kohderyhmästä poiketen Vallila yrityksenä, ja siten Vallilan kautta heidän kohderyhmänsä. On tärkeää muistaa, että suunnittelija suunnittelee ihmisille. Viimekädessä suunnittelun kohteena ovat aina ihmiset, jotka ostavat valmiita tuotteita (Steed & Stevenson 2012, 52). Vallilan asiakkaista muodostuva kohderyhmä tuntuu laajalta.

Vallila on mukana ajankohtaisissa tapahtumissa ja näkyvyys tuntuu kasvaneen. Nyt tuntuu, että ilmassa on ollut havaittavissa kohderyhmän nuorentuminen. Tartuin tähän

tunteeseen mukaan, ja sain siitä intoa tehdä nuorekkaita kuoseja, kuitenkin sulke-
matta vanhempaa kohderyhmää pois. Asiakkaina nuoret aikuiset voivat olla trenditie-
toisempia sekä menevät tyylikausien muutosten mukana, kun taas vanhempi kohde-
ryhmä pitää enemmän klassisesta ajattomasta tyylistä (Russel 2011, 86).

Tärkein tutkimuksen kohde minulle oli Vallila yrityksenä. Millainen oli Vallilan tyyli? Mitä
aikaisemmin on valmistettu? Paneudun havainnoimaan yleistunnelmaa Vallilasta teks-
tiilialan yrityksenä. Päästäkseni sisälle Vallilan kuvamaailmaan tein kattavaa tutkimusta
Vallilan tuotevalikoimasta. Aistin, että oman näkemykseni toivottiin näkyvän kuoseissa.
Oman näkemyksen lisäksi oli tärkeää toteuttaa suunnittelu niin, että lopputulos vastaa
kohderyhmän tarpeita. Suunnitteluprosessi on onnistunut, jos se löytää kohderyhmän-
sä ja menee kaupaksi (Pellonpää-Forss 2009, 13). Jokaisella yrityksellä on oma koh-
deryhmänsä. Suunnittelun alkaessa tutkin myös paljon, mitä muut samankaltaiset yri-
tykset ovat tehneet, jotta voisin välttää liian samanlaisen kuosin tekemistä (Niinimäki
2008, 218).

Missään ei varmaankaan lue valmiiksi millaisista tuotteista tai designista kohderyhmä
pitää. Oma intuitio on hyvä väline kohderyhmää miettiessä. Mistä kohderyhmän ihmiset
mahdollisesti pitävät, millainen maku heillä on? Tuntuu, että suunnittelijan täytyy tarttua
kiinni johonkin fiilikseen ja tehdä sen pohjalta päätöksiä. Varmistusta omille ajatuksille
saa esimerkiksi käymällä yhteistyökumppanin liikkeissä, tutkimalla tai jopa haastatte-
lemalla potentiaalisia kohderyhmän jäseniä tai hyödyntämällä valmiita markkinointitut-
kimuksia, joita yritys on teetättänyt (Steed & Stevenson 2012, 78). Itse tutkin blogimaa-
ilmaa. Sieltä silmäilin, mitä Vallilan nuoremmat asiakkaat olivat ostaneet ja mistä pidet-
tiin.

4.2 Trendit

Opinnäytetyötä varten tutkin vuosien 2013 ja 2014 trendejä. Pääosin tein trenditutki-
musta internetin kautta. Eniten kiinnostuin Heimtextil-, Carlin-, Pantone- ja Mood-
trendiennusteista. Lisäksi koin hyödylliseksi seurata blogimaailmaa sekä Pinterest-
sivustoa (käyttämieni internet-sivustojen osoitteet löytyvät lähdeluettelosta). Yritin ais-
tia, mitä seuraavaksi tapahtuu. Suunnittelijan on tärkeää olla ajan hermoilla ja yrittää
ennakoida tulevia tyyliä. Kuosien suunnitteluprosessi luonnoksesta kankaaksi on pit-

kä. Voi viedä vuodesta kahteen vuoteen, ennen kuin kangas on kaupan hyllyllä (Russell 2011, 91). Siksikin on tärkeää osata ennakoida tulevia suuntauksia.

Yleensä trendiennusteet sisältävät väriennusteet, uudet trendit kuosien kuvamaailmoista sekä uusia tuulia materiaalivalinnoista (Steed. Stevenson 2012, 77). Yritykset maksavat trendiennustajille siitä, että saavat uusimmat trendit ajoissa itselleen. Trendiennusteista vastaavat firmat julkaisivat myös kirjoja, jotka yleensä sisältävät tietoa lankänäytteistä lehtileikkeisiin (Clarke 2011, 141). Viime vuosina yritykset ovat tilanneet trendiennusteita myös eri nettisivustoilta. Hyöty internetpohjaisesta tutkimuksista ja havainnoista on se, että yritykset saavat jatkuvasti uutta päivitettyä tietoa uusista trendeistä. Tämän lisäksi monet yritykset tilaavat trendikonsulttipalveluja trendiennuste-yrityksiltä, joilta he saavat kustomoituja heille sopivia ennusteita. (Russell 2011, 83.)

Kuvat 5 ja 6. Esimerkkejä vuoden 2014 trendiennusteista: Moods ja Pantone.

Trendiennusteet ovat uusien kehitysten liikkeelle laittajia tekstiilialalla. Jotkut yritykset käyttävät ennusteita sellaisenaan luodessaan uusia mallistoja. Osa käyttää niitä vain osittain. Ennusteita käytetään ottamalla niistä uusia tyyli-suuntauksia, joiden avulla

määritellään tulevan malliston tyyliä. Suunnittelijan on tärkeää käyttää ennusteita hyödyksi varsinkin suunniteltaessa kaupallisille markkinoille. Trendiennusteita käytetään antamaan ohjausta oikeaan suuntaan, mutta se ei tarkoita, etteikö voisi tehdä jotain erilaista. Osa yrityksistä ei halua käyttää trendiennusteita lainkaan, millä pyritään erottumaan tekstiilialan massasta. (Clarke 2011, 141; Steed & Stevenson 2012, 77.)

Trendit koostuvat niin uusista havainnoista kuin heijastuksista siitä, mitä on jo ollut. Tulevia trendejä tutkiessa on hyvä analysoida mitä aikaisemmissa trendeissä on esiintynyt. (Elffers & Meller 2002, 14.) Koin hyväksi hyödyntää omia havaintoja aikaisemmista trendeistä ja tutkia, mitä Vallila oli aikaisemmin valmistanut. Trendien tutkiminen antoi hyvän alkusysäyksen suunnitteluprosessiini. Trendien avulla sain rajattua ideat eri teemoille, mistä suunnitteluprosessi lähtikin liikkeelle. Niiden avulla tein myös rajoituksia luonnostelulle ja kuviomaailmalle. Sain vahvistusta siihen, mitä olin aistunut itse uusista suuntauksista.

Trendeihin perehtyessä pitää muistaa käyttää omaa päättelykykyään. Ei saa sokeasti noudattaa trendiennusteita, koska loppujen lopuksi ne ovat vain osan ihmisten havaintoja. Siksi onkin tärkeää muistaa mieluummin soveltaa niitä. Trendiennusteille täytyy olla myös kriittinen.

Kuosien aiheet tulevat sykleissä. Joka kevät tulee uusia kukka-aiheisia kuoseja, joka talvi tulee uusia lumiukkokuoseja (Elffers & Meller 2002, 14). Vaikkakin olimme Vallilan Tanja Orsjoen ja Saara Eklundin kanssa keskustelleet kevään kuosien suunnittelusta, huomasin käyttäneeni motiivien aiheina aikaan sitoutumattomia kuvituksia. Tämä toikin lisää haastetta värien valintaan, millä sain tavoiteltua kevään sesongin tyyliä.

Suunnitteluprosessissa trendit vaikuttavat kuviomaailmaan, väreihin sekä yleistunnelmaan. Trendien avulla voi hakea inspiraatiota tai vahvistusta omaan näkemykseensä. Hyödynsin itsekkin ennusteita omaan työskentelyyni käyttämättä niitä kuitenkaan orjallisesti. Sain paljon hyviä ideoita värivalintoihin tutkimalla trendiennusteita. Tulkitsin, että esimerkiksi pastellisävyt pitävät pintansa vielä ensi keväänä. Myös voimakkaammat ja leikkisät värit, kuten keltainen, kirkas vaaleanpunainen sekä sinisen ja vihreän eri sävyt tulevat ennusteiden mukaan olemaan suosittuja vuonna 2014.

4.3 Värit

Alex Russelin (2011, 62) mukaan huonon kuosin voi myydä hyvillä väreillä tehtynä, mutta hyvää kuosia ei voi myydä huonoilla väreillä. Väittämässä on jotain perää, vaikka asia ei olekaan näin mustavalkoinen.

Usein suunnittelijalle tarjotaan toimeksiantajan puolesta jo valmis väripaletti, jota suunnittelijan toivotaan noudattavan (Steed & Stevenson 2012, 93). Opinnäytetyöni tapauksessa minulle ei tarjottu kokonaan valmista väripalettia. Sain ehdotelmia joistain väreistä, mutta kokonaisuuden sain itse määrittellä. Värikartta muuttuikin useaan otteeseen. Vasta värikokeiluja tehdessä pystyi hahmottamaan, mikä toimii ja mikä ei. Väriyhdistelmät eivät olleet alusta saakka toimivia, vaan niitä piti testilla useaan otteeseen. Värien ja monen muun suunnitteluprosessin vaiheen kanssa oikeaan suuntaan pääsi erehdysten kautta.

Värien käyttöä pitää tarkkailla ja analysoida suhteessa muihin kuosin osiin. Muilla elementeillä on suora vaikutus värin intensiteettiin, puhtauteen ja laatuun. Esimerkiksi pinta, johon värit tulevat, voi muuttaa väriä perspektiivillä tai varjoilla ja valoilla. Siksi onkin tärkeää pohtia kuosin lopullista käyttötarkoitusta värejä suunniteltaessa. (Steed, Stevenson 2012, 98.)

Mielestäni on tärkeää pitää värien suunnittelu rinnakkain kuosisuunnittelun kanssa koko prosessin ajan. Työskennellessäni huomasin, miten värit muuttivat kuosin tunnelmaa aivan erilaiseksi. Esimerkiksi valmiiksi tai keskeneräiseksi, tylsäksi tai mielenkiintoiseksi. Siksi väritysten päättäminen oli haastavaa. Pienillä sävyeroilla saattoi olla suuri vaikutus värikokeilujen lopputulokseen. Värien kokeileminen ja tutkiminen tarjoavatkin usein suunnittelijalle varmuutta suunnittelutyöhön (Clarke 2011, 143). Väreillä määrittelin myös, kenelle kuosi sopisi ja mihin tarkoitukseen.

Tekstiilialan yritykset pyörivät usein sesonkien mukaan. Sesonkien tärkein vaikuttava tekijä on väri. Kevään ja kesän mallistoissa on yleensä kirkkaampia ja kevyempiä värejä kuin syksyn ja talven mallistoissa. (Russell 2011, 82.) Värejä suunniteltaessa kokeilin myös tummempia sävyjä raikkaiden värien seassa. Huomasin, miten suuri vaikutus värien suhteella oli toisiinsa. Raskaammat syksyisemmät värit pystyivät olemaan mukana, jos niitä oli suhteessa vähemmän kuin keväisiä värejä. Kokeilujen myötä tummat

sävyt vähenivät ja osittain poistuivat. Otin värikarttaan niiden tilalle uusia keväisempiä sävyjä.

Tekstiilisuunnittelijan on tärkeää muistaa, miten värin sävy voi muuttua paljonkin katsoessa sitä päätteeltä tai kankaalla (Steed & Stevenson 2012, 96). Tähän liittyen yritin suunnittelutyön edetessä tulostaa värikokeiluja paperille saadakseni hieman realistisemmän kuvan värin oikeista sävyistä. Tässä tapauksessa paperi korvasi kankaan, koska väriversioiden painaminen kankaalle olisi vienyt liian paljon aikaa. Lisäksi kankaalle testaaminen on huomattavasti kalliimpaa.

4.4 Käyttötarkoitus ja materiaalit

Tekstiilisuunnittelussa kankaan käyttötarkoitus rajautuu pääsääntöisesti kahteen ryhmään: vaatetus- ja sisustuskankaisiin. Tämän jälkeen käyttötarkoitus rajautuu tarkemmin yksittäistuotteisiin. (Elffers & Meller 2002, 24; Pellonpää-Fors 2009, 10.) Käyttötarkoitus määrittää materiaalin ja toisinpäin. Esimerkkinä verhoilukankaat voivat olla paksuksi kudottua puuvillakangasta kun taas huivikangas voi olla ohutta silkkiä. Materiaali ja käyttötarkoitus muokkaavat tuotteesta esteettisen ja käytettävän. (Clarke 2011, 40.) Kävin tutkimassa Vallilan tuotteita suunnitteluprosessin alussa, jotta sain paremman kuvan käytetyistä materiaaleista.

Se, mitä kankaasta valmistetaan vaikuttaa suuresti kankaan kuvioden mittakaavaan sekä raporttikokoon. Jos tuotteesta on tarkoitus tehdä pieniä sisustustekstiilejä, kuten patalappuja, täytyy kankaan kuvioden koko ottaa huomioon suunnittelussa. Samoin silloin, jos kankaasta on tarkoitus tehdä verhoja, pöytäliinoja, sisustustyynyjä tai muita suurempia sisustustekstiilejä. Lopputyötä varten suunnittelemissani *Pieni origami*- ja *Suuri origami* kuosissa tämä näkyy hyvin. Sama motiivi on suurennettu jättikokoon ja toiseen kuosiin se on vain murto-osan kokoinen kankaan koosta (katso luku 5.4).

Toimiva kuosi lisää tekstiilituotteen arvoa käyttötarkoituksesta riippumatta. Kankaan kuviointi voi olla ratkaiseva tekijä ostopäätöksiä tehdessä, vaikka kuosi ei liittyisikään mitenkään itse käyttötarkoitukseen. (Russel 2011, 85.) Tämä pyöri mielessäni kuoseja suunnitellessani. Vallilan tuotteiden valikoima on laaja ja oli mielenkiintoista pohtia, mihin kaikkeen kuosejani voisi mahdollisesti käyttää. Tällä hetkellä painotekniikoiden

kehittyessä mahdollisten materiaalien määrä on koko ajan kasvussa. Rajoitteet ovat vähentyneet (Steed & Stevenson 2012, 102). Esimerkkinä Vallilassa kuoseja on sovellettu myös mattojen kuviointiin.

4.5 Raporttien vaikutus

Raportti on tekstiilisuunnittelun ydin (Steed & Stevenson 2012, 129). Se on läsnä kaikissa tekstiilisuunnittelun osa-alueissa. Se pystyy vetämään puoleensa, herättämään tunteita ja innostamaan katsojaa. Raportilla on yhtä suuri vaikutus katsojaan kuin väreillä (Clarke 2011, 155). Raportin tärkein tehtävä on olla esteettinen. Sen tarkoitus on olla aisteihin vetoava, kaunis, lumoava, lohduttava, radikaali tai kaukonäköinen. Suunnittelijalta vaaditaan ammattitaitoa, että raportit saa toimimaan. (Steed & Stevenson 2012, 123.)

Painokankaiden raporttien suunnittelu jakautuu kahteen osaan: jatkuvan pinnan suunnitteluun tai printtisuunnitteluun, jossa esiintyy yksittäinen motiivi. Sisustus-kankaisiin käytetään yleisemmin jatkuvaa pintaa, jossa raportti toistuu soljuvasti. (Pellonpää-Forss 2009, 10.) Tehdessäni kuosiehdotelmia minulle oli selkeää, melkein itsestään selvää, että tarkoituksena olisi suunnitella toistuvaa pintaa. Vallila myy kankaitaan esimerkiksi verhoiksi, pöytäliinoiksi ja niissä tuotteissa pinnan toistuvuus on tärkeää. Toisaalta mielestäni kiehtova idea on muokata valmista kuosia niin, että siitä pystyy poimimaan yksittäisiä motiiveja, joista pystyisi valmistamaan oheistuotteita. Näin alkupe-raiselle kuosille saisi kerättyä sisarkuoseja ja tavaroita, joista syntyisi tuoteperheitä.

Useat suunnittelijat saavat inspiraationsa luonnosta. Luonnossa toistuvia muotoja käytetäänkin hyödyksi tekstiilisuunnittelussa raporttien luomisessa. Luonnosta voi havainnoida eri raporttityylejä; puiden lehdistä, rannan kivikosta, tiikerin raidoista tai muista vastaavista. (Clarke 2011, 154; Steed & Stevenson 2012, 123.) Suunnittelija aistii ja havainnoi ympärillä tapahtuvaa. Siksikin luonnon vaikutus näkyy niin raporteissa kuin yksittäisissä raportin kuvioissa. Sain omaan työhöni innoitusta luonnosta, ja oli mielenkiintoista huomata miten oleellinen osa se suunnitteluani on ollut. Luonto näkyy kaikkialla, kun sitä alkaa tarkemmin tutkia. On huvittavaa huomata, että yksi teemoistani oli *Urbaani metsä*, jossa arkiset teolliset esineet saavat luonnonmukaisen muodon raporteissa.

Mielestäni raportti antaa tiukimmat reunaehdot suunnittelulle. Raporttiin vaikuttavat esimerkiksi värit ja materiaali (Steed & Stevenson 2012, 120). Ulkonäöllisten edellytysten rinnalla raporttien tekoon liittyvät olennaisesti myös tekniset vaatimukset. Monilla yrityksillä on omat vaatimuksensa, jotka perustuvat painotekniikoihin. Yrityksen haluamiin raporttikokoihin vaikuttaa rotaatiopainon tai muun painotekniikan käyttö. Vallilan käyttämiä kokoja ovat 64 tai 91cm korkeat ja maksimissaan 148cm leveät raporttimäärittelyt.

Raportit voivat olla yksinkertaisia tai monimutkaisia, symmetrisiä tai epäsymmetrisiä (Clarke 2011, 156). Kuosien raportti variaatiot ovat periaatteessa jo kaikki valmiiksi keksittyjä. Tekstiilisuunnittelija muokkaa vanhoja kuoseja oman näkemyksensä mukaisesti tekemällä niistä uusia versioita. (Elffers & Meller 2002, 14.) Omassa työskentelyssä, sitä tajuamatta, sovellean raportteja omaan käyttööni. Esimerkiksi raidallinen raportti on ollut olemassa aina, mutta raidoista inspiroituneena, valmistin uudenlaisen raidoituksen toteemieläimistä (katso luku 5.4). Eli sovelsin vanhaa ideaa.

Vallilan puolelta toivottiin, että raporttikokeiluni olisivat monipuolisia. Suunnitteluprojektin puolella välissä tutkimme jo valmiita raporttivaihtoehtoja. Jätimme sen hetkiseen jatkokehittelyyn kuoseja, jotka keskenään muodostaisivat mahdollisimman monipuolisia kuosiperheitä. Raporttimalleiksi sovellettiin tiheää, väljää, nelisuuntaista, yksisuuntaista, pysty- ja vaakaraidallista sekä sivusuuntaista raporttia. Käyttämällä eri tyyppisiä raportteja kuosiperheestä saa kiinnostavamman.

4.6 Painotekniikat

Yleisiä kankaan painomenetelmiä ovat esimerkiksi rotaatiopaino, siirtokuvapainanta (miljoonaväri), litografia, digitaalinen painotekniikka, laakapainotekniikka ja polttopainotekniikka. Kuoseja suunniteltaessa on tärkeää olla tietoinen käytettävistä painomenetelmistä ja sen kriteereistä. On myös hyvä, että se näkyy kuosisuunnitelmissa. Esimerkiksi rotaatiopainoon täytyy ajatella useita kriteerejä kuten esimerkiksi värierotteluja, väriühennyksiä tai värien maksimimäärää. Painotekniikka tuo myös tarkat rajat raporttikoolle. (Russell 2011, 168-169.)

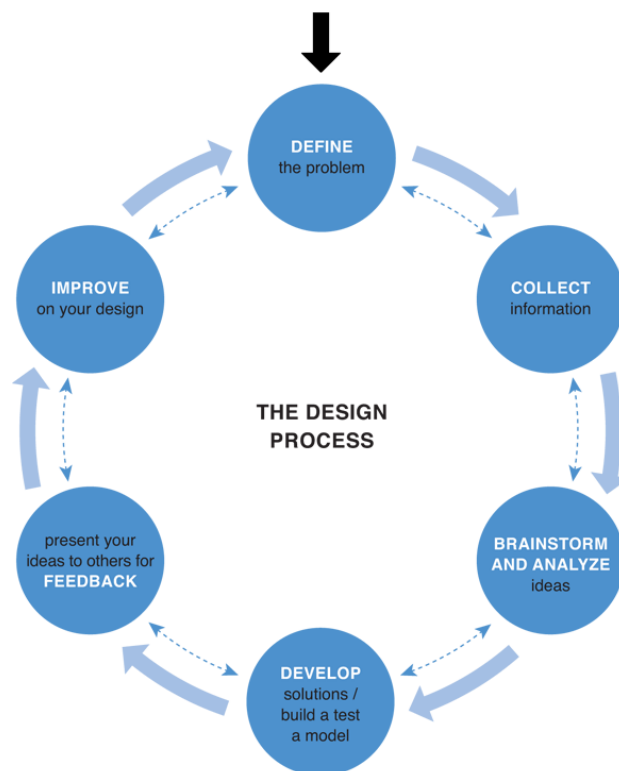
Minun ei tarvinnut ottaa painomenetelmän rajoitteita huomioon työskennellessäni muuten kuin miettimällä värien määrää sekä vaadittua raporttikokoa. Eli suunnitteluprosessiin ei vaadittu värierottelujen tekemistä tai itse painotyötä. Jos kuosini pääsisivät tuotantoon asti, silloin tilanne olisi toinen. Kuosiehdotelmien tekemiseen sitä ei kumminkaan vielä vaadittu. On joka tapauksessa tärkeää pitää mielessä painotekniikan asetamat rajat muun suunnittelun edetessä.

Perinteisellä painotekniikalla painettuihin kankaisiin sovelletaan usein kankaan oma väri yhdeksi väreistä (Russell 2011, 169). Vallilan kankaista useat painetaan rotaatiotekniikalla valkealle kankaalle. Pystyin ottamaan tämän huomioon värivalintoja tehdessäni, jolloin valkoista väriä ei tarvinnut laskea yhdeksi värikartan sävyksi. Halutesani pystyin jättämään osan alueista värittämättä ja silti saamaan sinne valkoisen värin.

Painotekniikka kehittyy jatkuvasti. Vaikkakin rotaatiopaino on edelleen käytetyin painomenetelmä, voi olla, että digitaalinen painomenetelmä tulee syrjäyttämään sen. Digitaalisessa menetelmässä värien määrä voi olla loputon, mikä antaa uusia ulottuvuuksia tekstiileiden suunnitteluun. (Russel 2011, 169.) Lisäksi digitaalista painotekniikkaa käyttäessä raporttikoosta ei tarvitse välttämättä huolehtia, koska on mahdollista tulostaa kangasta monta metriä. Kankaan kuvio ei muodostu raportissa olevasta kuviosta vain yhdestä kuviosta, joka on suurennettu jättikokoiseksi. (Clarke 2011, 155.) Tämä tuo loputtomasti uusia mahdollisuuksia ja ulottuvuuksia tekstiilisuunnitteluun. Vallila on myös mukana painotekniikoiden uudistumisessa käyttämällä ja kokeilemalla siirtokuvapainotekniikkaa.

5 Kuosien suunnittelun eteneminen

Luovan suunnitteluprosessin voi ajatella ympyränä. Kaikki työvaiheet sitoutuvat toisiinsa ja jokaisella niistä on vaikutus lopputulokseen. Suunnitteluprosessi alkaa tehtävänannosta tai ongelman määrittelystä. Sen jälkeen siirrytään tiedon keräämiseen, ideointiin ja ideoiden analysointiin, ongelmien ratkaisemiseen ja ratkaisujen testaamiseen. Sitten ideoita esitellään muille palautteen saamiseksi ennen jatkokehittelyä. Jatkokehittelystä seuraava askel voi olla valmiiseen tuotteeseen tai uuden tehtävänannon saamiseen eli uuden ongelman ratkaisun keksimiseen. (Chicago Architecture Foundation 2013.)

Kuvio 2. Chicago Architecture Foundationin suunnitteluprosessin havainnekuva.

Tässä luvussa avaan omaa suunnitteluprosessiani. Mitä tapahtui, ja missä vaiheessa. Suunnittelemani kuosit kävivät läpi useita vaiheita, joista jokainen vaikutti lopputulokseen. Esittelemäni työvaiheet etenevät kronologisessa järjestyksessä.

5.1 Tapaamiset

Suunnittelutyöni alkoi välittömästi Vallilan suunnittelijoiden Tanja Orsjoen ja Saara Eklundin mukana olon vahvistuttua. Yhteiset tapaamiset heidän kanssaan olivat tärkeitä. Halusin tietää jo aikaisessa vaiheessa suunnittelua oliko työni menossa oikeaan suuntaan vai ei. Ja jos suunta oli väärä, tapaamisten avulla sen pystyi vielä korjaamaan ja huomaamaan. Prosessin edetessä kunnan palautteen saaminen oli minulle ehdoton osa opinnäytetyön tekemistä.

Tapasin Saara Eklundin ja Tanja Orsjoen yhteensä viisi kertaa. Jokaisesta tapaamisista sain uutta pontta suunnitteluprosessin seuraaviin vaiheisiin. Sovimme, että näemme tasaisin välein, jotta työtahti sujuisi soljuvana. Minua tämä työtapo motivoi tehokkaaseen työntekoon. Näimmekin kahden tai kolmen viikon välein. Jokaiseksi kerraksi sovimme uusia tavoitteita, joita pyrin toteuttamaan parhaani mukaan. Seuraavassa tapaamisessa katsoimme mihin suuntaan olin edennyt. Tapaamiset olivat rentoja, eikä niitä tarvinnut jännittää.

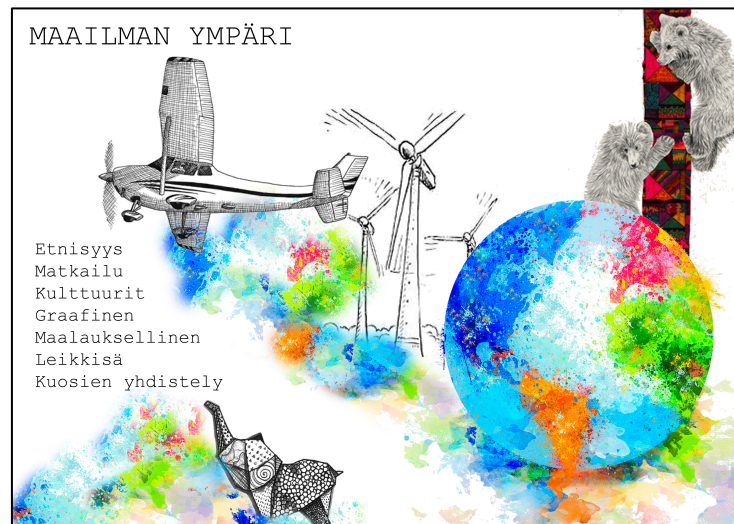
5.2 Teemojen valinta

Ensimmäinen tapaaminen Orsjoen ja Eklundin kanssa oli tammikuussa 2013. Olimme lähettelleet viestejä sähköpostitse aikaisemmin. He halusivat, että ensimmäiseen tapaamiseen minulla olisi mukana luonnoksia ja ideoita siitä, mitä tahdoin tehdä. Siten työskentely lähtisi sujuvasti liikkeelle. Olin kerännyt taustatietoja ja ideoita luonnoskirjaan, jonka esittelin Orsjoelle ja Eklundille. Luonnoskirjaan keräsin myös aineistoa Vallilan aikaisemmasta tuotannosta.

Suunnittelin ensimmäiseen tapaamiseen kolme eri teemaa kuosien aiheille ja tyyliille. Ajattelin, että näin saan heti tietää onko kuosimaailma sellainen, joka sopisi Vallilan tyyliin. Teemojen suunnitteluun käytin hyväkseni trendiennusteita sekä yleistä tunteesta ympäristöstäni ja kuosisuunnittelun uusista tuulista. Teemojen pohjalta aloitin luonnostelevaan kuosiehdotelmia. Valmistin teemoille omat moodboardit, jotka esittelin tapaamisessa Orsjoelle ja Eklundille. Moodboardien avulla oli helpompaa kuvailla omaa näkemystäni ja ideoitani, kun pystyin näyttämään jotain konkreettista kuvamaailmaa luonnoksien tueksi. Moodboard antaa yleisvaikutelman suunnittelun suunnasta

(Clarke 2011, 172). Työskentelyn edetessä pystyin aina palaamaan takaisin moodboardiin, jos suunnittelu ei tuntunut etenevän.

Olin jo aiemmin suunnitellut valittuihin teemoihin sopivia kuoseja. Esittelin sekä vanhempia töitani että uusia ideoita. Tapaamisen aikana sovimme, että voisin muokata kuoseja lisää ja suunnitella kokonaan uusia kuoseja luonnosten pohjalta. Minulle yksi ensimmäisen tapaamisen tavoitteista oli valita teemat, joiden avulla pystyin tekemään ensimmäisiä rajauksia suunnitteluprosessiini. Lopulliset kaksi valittua teemaa olivat *Urbaani metsä* sekä *Maailman ympäri* (kuvat 7 ja 8). Tuntui, että näihin minulla oli myös eniten ideoita, luonnoksia ja valmiiksi pidemmälle työstettyjä kuoseja. Kolmas ehdottamani teema (*Rentoutuminen*) päätettiin jättää jatkokehityksen ulkopuolelle (Kuva 9).

Kuva 7. *Maailman ympäri* –teeman moodboard.

Kuva 8. *Urbaani metsä* –teeman moodboard.

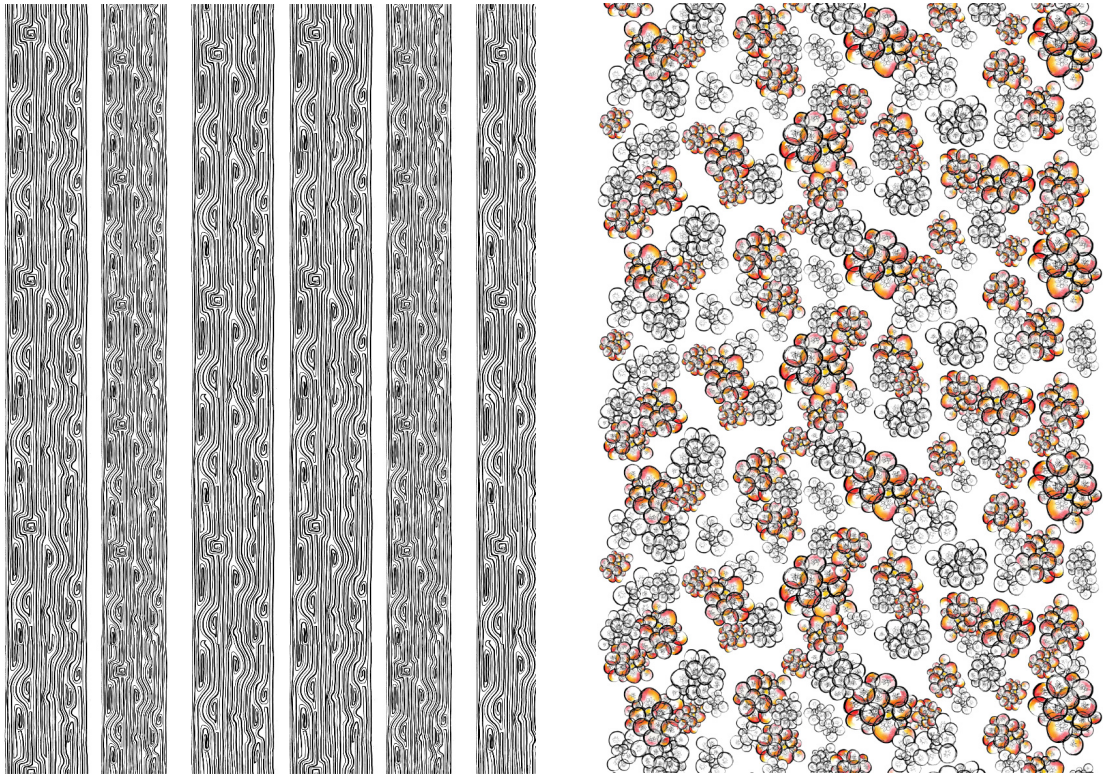
Kuva 9. *Rentoutuminen*-teeman moodboard.

Seuraava askel projektissani oli valittuihin teemoihin sopivien kuosien suunnittelu. Pääpaino oli yksittäisten kuosien suunnittelussa, mutta kun ne asetteli teemojen alle, alkoivat kokonaisuudet muotoutua. Ensimmäisen tapaamisen aikana keskustelimme myös kuosien teknisistä reunaehdoista, kuten esimerkiksi mahdollisista raporttikoista. Sain myös palautetta luonnoksista ja ideoista. Keskustelujen perusteella muokkasin motiiveja ja jo valmiita kuoseja uusiin raporttikokoihin sopiviksi. Sain paljon vapauksia jatkotyöskentelyyn – Orsjoki ja Eklund antoivat tarkkojen ohjeiden sijaan vinkkejä ja toiveita, joiden perusteella jatkoin suunnittelua. He eivät halunneet tehdä päätöksiä puolestani vaan enemmänkin ohjata minua oikeaan suuntaan. Tällainen yhteistyö sopi minulle oikein hyvin. Aistin, että oman näkemykseni toivottiin näkyvän kuoseissa.

5.3 Kuosit hahmottuvat

Kuosiaiheet voi jaotella neljään ryhmään: kukallisiin, geometrisiin, etnisiin sekä aikaan sitoutuneisiin keskusteleviin kuoseihin (Elffers & Meller 2002, 20). Omat kuosieni aiheet kytkeytyivät alusta saakka etnisiin sekä aikaan sitoutuneisiin kuviomaailmiin. *Urbaanin metsän* kuosimaailma keskittyy kuvaamaan arkipäiväisiä asioita uudella käännteellä. Halusin yhdistää luonnon teknologiaan. Inspiroiduin siitä, miten voisin

muuttaa esimerkiksi lampun kasviaiheiseksi. Minulla oli jo joitakin valmiiksi kehiteltyjä kuoseja, ja niiden lisäksi olin tehnyt luonnoksia uusista.

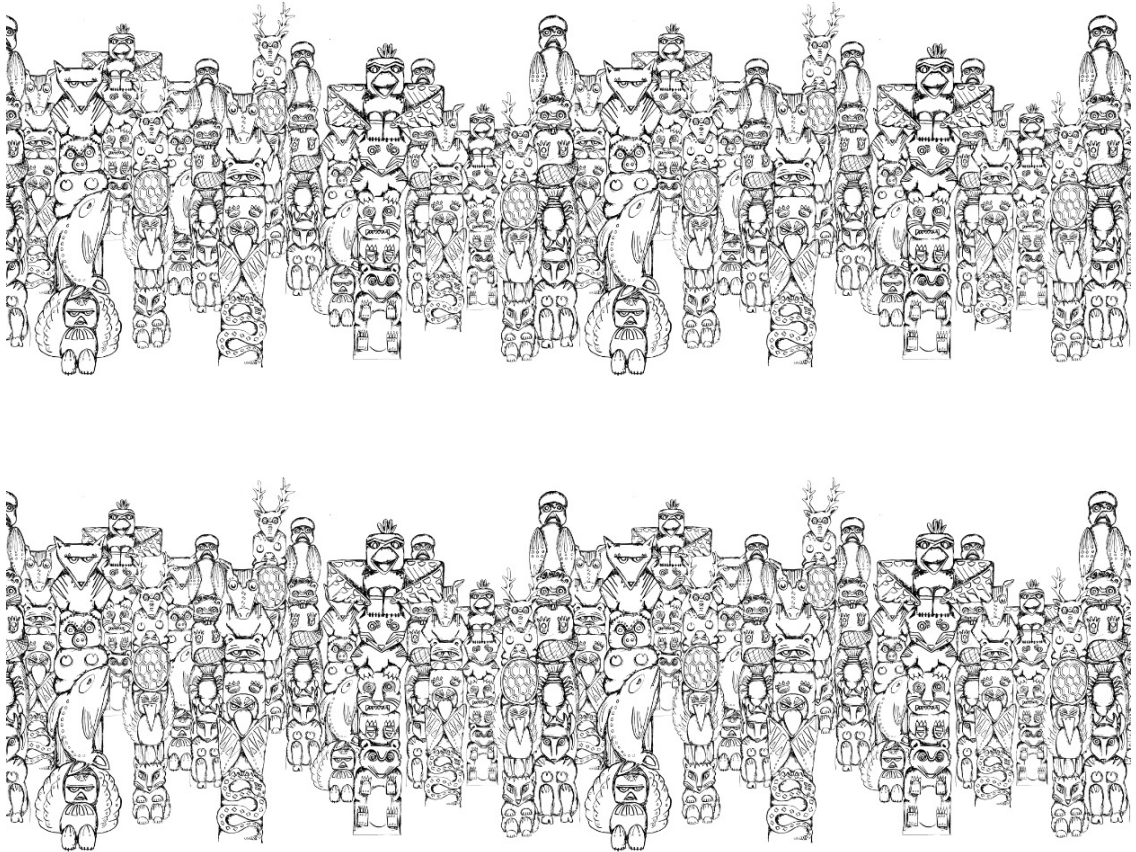

Kuva 10 & 11: Esimerkkejä *Urbaani metsä* -kuoseista. Johdot muodostavat puunrungon ja hehkulamput muodostavat kukkakimppuja.

Toinen tapaaminen oli tammikuun lopulla. Sitä varten muokkasin kuoseja ja tein luonnoksia uusiin, oikean kokoisiin raporttikokoihin. Nopeasti huomasin, miten vanhoistakin ideoista voi aina keksiä uutta. Tämän vaiheen hankaluudeksi tulikin osata lopettaa ajoissa. Kuosivaihtoehtojen tekemiseen saisi helposti käytettyä rajattomasti aikaa. Niinpä oli tärkeää osata jossain vaiheessa olla tyytyväinen siihen, mitä olin jo saanut aikaiseksi.

Ajatuksena *Maailman ympäri* -teemaan oli tehdä kuvitusta, joka saisi vaikutteita eri kulttuureista. Vallila oli juuri julkaissut kevään 2013 mallistossaan Afrikka-henkisiä kuoseja. Sain ajatuksen jatkaa ideoimista eri kulttuuriperinteiden keskeisistä piirteistä. Innostuin eniten Japanin ja Pohjois-Amerikan alkuperäiskansojen kulttuureista. Olin jo

alustavasti tehnyt kuosin toteemipaaluista Lontoossa asuessani. Sen rinnalle halusin suunnitella Japani-aiheisen kuosin. Yhdistin kuosit toisiinsa eläinaiheella.

Kuva 12: Esimerkki *Toteemi*-kuosin raporttikokeiluista.

Toisen tapaamisen tavoitteena oli uusien raporttiehdotusten sekä kokonaan uusien kuosien esittely. Keskustelun päätteeksi tiputimme osan kuosivariaatioista pois sen mukaan, että valikoimaan jäisi silti monipuolinen skaala kuoseja. Olin suunnitellut kaikista kuoseista 4-8 raporttivaihtoehtoa. Mietimme millaisia kuoseja kokonaisuus tarvitsee. Tarkoituksena oli, että vaihtoehtoihin jää ainakin tiheä, väljä, raidallinen ja nelisuuntainen raportti. Puhuimme myös kuosien muokkaamisesta niin, että jostain kuosista syntyisi niin sanottu wau-kuosi. Sen motiivi voisi olla todella iso tai usean kuosin yhdistelmä. Jatkoin työstämään kahdeksaa eri kuosivariaatiota. Näiden lisäksi tarkoitus oli jatkaa origamiaiheisen kuosin luonnostelua.

Sovimme myös, että kolmanteen tapaamiseen valmistaisin jatkoon päässeistä kuoseista väri variaatioita. Väristysten teko on minulle hankalin suunnitteluprosessin vaihe, minkä vuoksi koin niiden teon haastavimmaksi. Väriyksellä tarkoitimme yhtenäisen ilmeen luomista. Sain valittavakseni maksimissaan 12 värin värikartan. Tätä varten tein kattavaa väritutkimusta, jotta värit olisivat vuoden 2014 ennusteiden mukaisia. Toisen tapaamisen aikana puhuimme enemmän siitä, miten väriyksen avulla päätähäimesäni olisi vuoden 2014 kevätmalliston suunnittelu. Värikartta olisi minulle hyödyllinen työkalu, jota voisin halutessani parannella. Värikartta muuttuikin matkan varrella moneen kertaan, niin että lopullinen versio muodostui kokeilujen ja erheiden kautta.

Kuvat 13, 14 & 15: Esimerkkejä muuttuneista värikartoista.

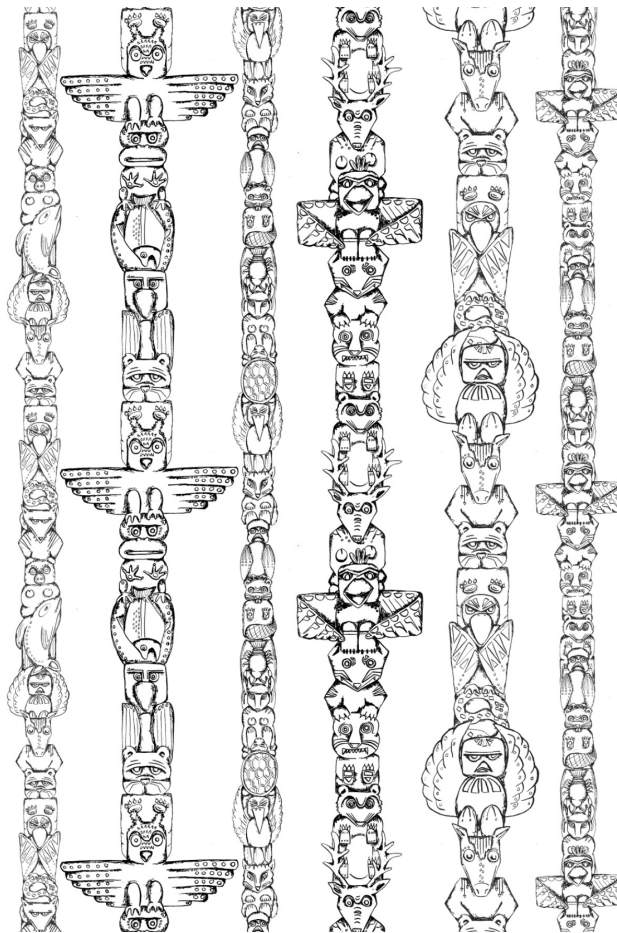
5.4 Kuosien karsiminen

Kolmas tapaaminen oli helmikuun loppupuolella. Esittelin värikokeiluja sekä kokonaan uuden origami-aiheisen kuosin. Halusin uuden kuosin olevan graafinen ja eläinaiheinen. Eläinaihe yhdisti origamikuosin toteemikuosiin. Japanilainen origami-paperintaittelutekniikka on mielenkiintoinen taidemuoto ja sen hyödyntäminen kuosin aiheeksi oli kiehtovaa. Yhdistämällä origamin eläimiin sain aikaan kuosin, jota voi käyttää helposti niin isommissa kuin pienemmissäkin tuotteissa.

Olin muokannut aikaisemmissa tapaamisissa esiteltyjä *Urbaani metsä* –teeman kuoseja sekä *Maailman ympäri* –teemaan kuuluvan toteemiaiheisen kuosin. Uusien raporttien lisäksi tein myös näihin kuoseihin väri vaihtoehtoja. Olin tulostanut kaikki kokeilut

A3-paperille, jotta kuosien värityksiä olisi helpompi vertailla ja katsella. Tuntui, että tuostaminen oli yllättävän tärkeä vaihe, koska aiemmin olin vain nähnyt kuosit vain koneelta tai pieniltä papereilta. Koko suunnitteluprosessi muuttuu konkreettisemmaksi, kun kuosisuunnitelmat näkee erillisellä paperilla edessään. Halusin nähdä mustavalkoversion kuoseista oikeassa mittakaavassa niin, että koko kuosi oli paperilla.

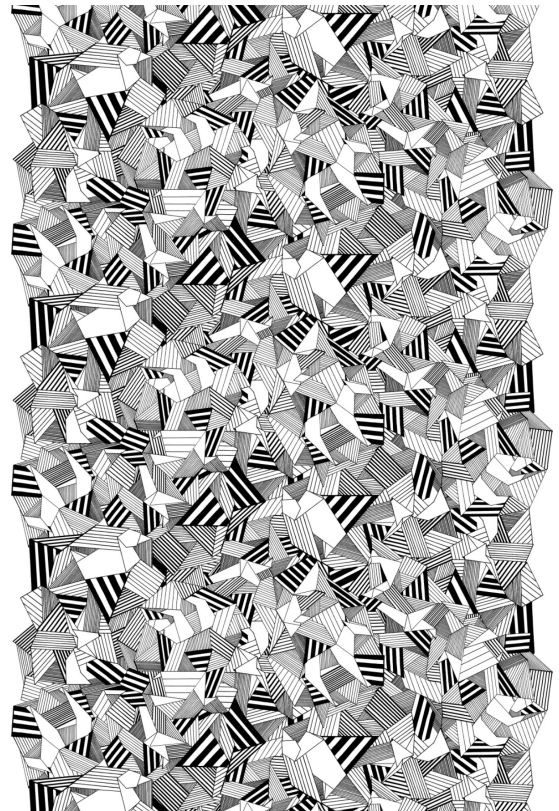
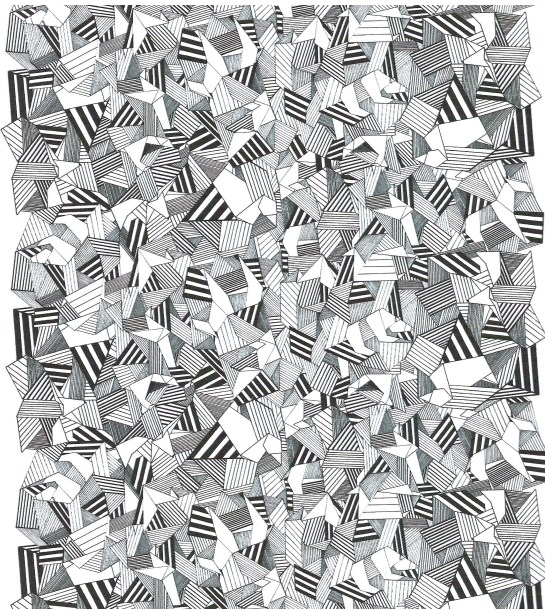
Tässä vaiheessa teimme yhdessä Orsjoen ja Eklundin kanssa päätöksen tiputtaa osa kuoseista pois jatkokehittelystä. Pohdimme *Urbaani metsä* –teeman kuosien olevan hankalampia myynnin suhteen, koska niiden kuviomaailma saattaa kiinnostaa rajatumpaa kohderyhmää. Kiinnostus *Maailman ympäri* –teeman kuoseihin oli suurempi. Näitä eläinaiheisia kuoseja voi helpommin käyttää niin lasten kuin myös aikuisten huoneiden somistamisessa. Ne sopisivat tytöille tai pojille. Tapaamisen lopulla päätimme, että *Maailman ympäri* –kuosit jatkavat vielä, mutta *Urbaani metsä* –kuosit tippuisivat jatkokehittelystä. Olin erittäin iloinen, että toteemipaalu- ja origami-aiheisten kuosien kehittäminen jatkui. Toisaalta myös tiputetuista kuoseista voi olla iloa myöhemmin.

Kuva 16: Jatkoon päässyt Toteemi-kuosi ja sen lopullinen raporttiversion.

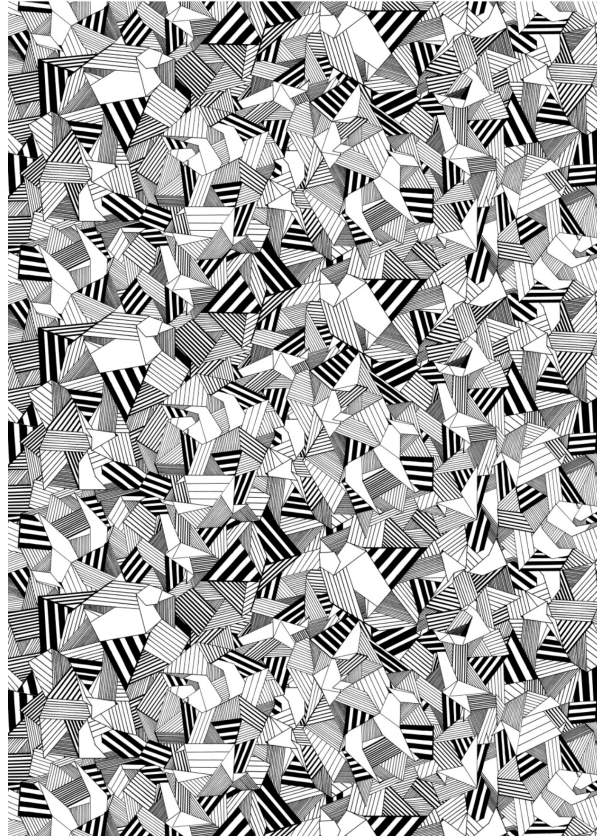
Sovimme, että ennen seuraavaa tapaamiskertaa jatkan raporttien hiomista. Tavoitteena oli tehdä uusi raportti toteemikuosiin. Aikaisemmassa jatkoon päässeessä raportissa oli kolmen eri koon toteemipaaluja ja nyt sovimme, että pienin koko jää pois. Tämän pohjalta suunnittelin uuden raportin, joka koostui melko isoista toteemipaaluista. Raportin koko oli 91senttimetriä korkea ja 148 senttimetriä leveä. Kuosi olisi näyttävä kokonsa puolesta niin verhoakankaissa kuin tynnyliinoissa. Toteemikuosi toimisi minusta kivasti myös vuodevaatetekstiileissä. Tämän kuosin nimeksi tuli loogisesti *Toteemi*.

Origamikuosin raportti pysyi melko muuttumattomana. Raporttikoko oli 64 senttimetriä korkea ja 148 senttimetriä leveä. Tein kuosiin pieniä korjauksia. Ensimmäisessä esityksessä versiossa raportin keskelle oli vahingossa muodostunut raporttinvirheeksi pystyviiva, joka oli nyt tarkoitus saada piilotettua. Virhe oli näkyi selvemmin, kun raportti oli tulostettu paperille. Mutta kun virheen kerran huomasi, se pisti häiritsevästi silmään kuvion keskeltä tietokoneen näytöltäkin. Motiiveja siirtelemällä sain viivan häviämään kuvioista. Kuosin nimeksi vakiintui *Pieni origami*.

Kuvat 17 & 18: Vasemmalla raporttinvirheellinen versio ja oikealla korjattu lopullinen raportti *Pieni Origami* –kuosille.

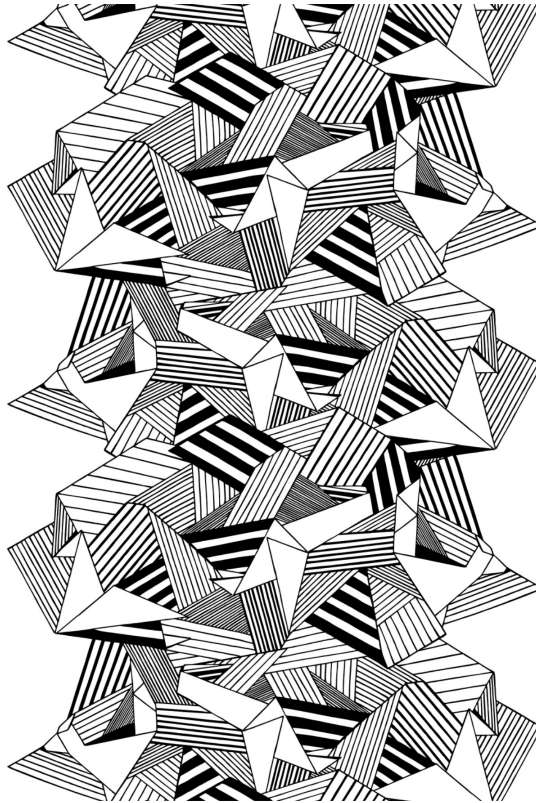
Puhuimme Orsjoen ja Eklundin kanssa, että origamikuosista pystyisi tekemään pientuotteita, kuten esimerkiksi patalappuja. Tätä varten oli hyvä tehdä raportti, josta ei kankaana syntyisi lainkaan hukkapaloja. Tein siis uuden raportin vanhan rinnalle niin, että kuviot ulottuvat kankaan reunalle asti. Uuden raportin valmistuttua pohdin, olisiko ollut järkevintä tehdä raportti toistuvaksi myös reunoilta. Nyt kuosi ei toistunut sivuilta. Totesin kuitenkin, että jos reunoilta toistuvaa raporttia myöhemmin toivottaisiin, saisin kuosin korjattua nopeasti halutunlaiseksi.

Kuva 19: *Pieni origami* -kuosin kankaan reunoille asti ulottuva raportti.

Orsjoki ja Eklund pyysivät minua myös suunnittelemaan origamikuosista todella ison version. Kuosin pohjaksi valitsimme luonnoksistani yhden motiivin, joka oli tarkoitus suurentaa koko kankaan levyiseksi. Isompi kuvioisen origamikuosin raporttikoko oli 91 senttimetriä korkea ja 148 senttimetriä leveä. Aloin kutsumaan kuosia nimellä *Iso origami*. Jättikokoista origamia ja pienempää yksityiskohtaisempaa versiota olisi kankaina kiinnostavaa yhdistellä samaan tilaan. Eri väryhdistelmillä ja raporttien kokoeroilla tilaan saisi yhtenäisen kuviomaailman ja ilmeen. *Ison origamin* työstäminen vaati

enemmän töitä, koska minun täytyi laajentaa yksi motiivi koko kankaan levyiseksi. Kuva pikselöityi helposti sitä muokattaessa. Loppujen lopuksi kuva täytyi vektoroida Adoben Illustrator-ohjelmalla ja sen jälkeen siirtää Adoben Photoshop-ohjelmaan jatkokäsittelyä varten. Jatkoa ajatellen totesin, että on hyvä jo luonnosteluvaiheessa miettiä tulevan raportin kokoa. Jos tavoitteena on valmistaa suurikuviainen raportti, on hyvä luonnostella kuvio heti isoon kokoon. Näin pääsee välttämään kuvioiden pikselöitymistä helposti.

Kuva 20: Iso Origami –kuosi.

Minua pyydettiin tekemään lisää väri vaihtoehtoja lopullisiin kuoseihin. En ollut tyytyväinen ensimmäisiin värikokeiluihin ja siksi tein uuden värikartan. Tällä kertaa valitsin kolmen värin eri sävyjä, jotka olivat hieman lähempänä toisiaan. Halusin värikokeiluiden olevan melko rauhallisia, mutta värikkäitä. Orsjoen ja Eklundin toiveena oli, että seuraaviin värityskokeiluihin tekisin enemmän rohkeita väriyhdistelyjä sekä väriläiskä kuvioiden sisälle. Värikokeiluja tein kaikkiin kolmeen kuosiin. Rakensin tiettyjä väriyhdistelmiä, joita varioin kaikkiin kolmeen kuosiin. Lisäksi kokeilin muodostaa räväkempiä yhdistelmiä kuhunkin kuosiin. Lopulta tulostin kaikki värikokeilut, jotta pystyisin paremmin vertailemaan niitä.

5.5 Kuosien viimeistely

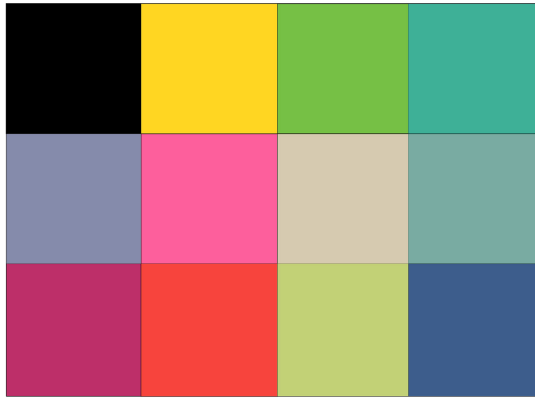
Neljännessä tapaamisessa maaliskuun alussa esittelin Orsjoelle ja Eklundille uusimmat värikokeilut. Levitimme alkuun kaikki tulostetut kuosit eteemme, jotta näkisimme ne kokonaisuutena. Totesimme, että raportit olivat valmiita, mutta värityksien teko vaati vielä hieman viilaamista. Värikokeilut olivat menossa oikeaan suuntaan, mutta silti mukana olisi voinut olla rohkeampia ja värikkäämpiä yhdistelmiä. Pudotimme osan värikokeiluista pois.

Sovimme, että teen *Toteemi*-kuosiin uusia värikokeiluja. Olin hieman arkaillut aikaisemmissa kokeiluissa ja siksi nyt toivottiin todella rohkeita ratkaisuja. Ideaksi tuli, että *Toteemiin* jäisi mustavalkoinen väritys, joka olisi vaihtoehtoista graafisin. Sen lisäksi suunnittelisin lasten kankaan värityksen, jossa väriskaala olisi laajin ja koostuisi iloisista keväisistä väreistä. Jokainen toteemipaalun eläin ja sen yksityiskohdat olisivat eri väreisiä. Osaan kokeiluihin taustan värityksen voisi jättää ilman väriä, mutta myös kokeilla taustaan esimerkiksi mustaa ja vaaleanpunaista väriä. Lisäksi toivottiin, että suunnittelisin *Toteemi*-kuosiin värityksiä, jotka sopisivat omaan sisustustyyliini. Sisustusmakuni on koostuu melko rauhallisista väriyhdistelmistä. Nämä väritysversiot olisivat muita hillitympiä. Hillitympään halusin kokeilla vain kahden värin käyttöä kuosissa. Värikokeiluilla saatiin yhdistelmiä, jotka menisivät useille ihmisille; lapsille sekä aikuisille.

Origami-kuosin väritys toimi paremmin kuin *Toteemin* kokeilut. Rohkeita väriyhdistelmiä oli jo olemassa, mutta toivomuksena oli uusimman värikartan testaaminen tähänkin kuosiin. Värikokeiluja ei tarvinnut tehdä kaikista värikokeiluista molempiin *Origami*-kuoseihin. Testaamalla väritystä esimerkiksi *Isoon origamiin*, pystyi jo päättelemään miten se toimisi *Pienessä origamissa*.

Kuva 21: Esimerkki Iso origami –kuosin värityksestä.

Kuva 22: Lopullinen värikartta.

Tapaamisen jälkeen suunnittelin ensin uuden värikartan, johon otin mukaan uusia värejä. Koska kankaisiin haluttiin enemmän kevyään raikkaita sävyjä ja leikkisiä yhdistelmiä, otin tummia sävyjä pois ja lisäsin värikarttaan keltaista ja punaista. Vaalensin myös hieman niitä värejä, jotka olivat jo kartassa mukana. Sinisen värin käyttö jäi hieman taka-alalle, jotta saisin käytettyä runsaammin raikkaampia sävyjä. Kokeilin samoja väriyhdistelmiä molempiin kuosiaiheisiin, jotta saisin niihin lisää yhtenäisyyttä.

Kuvat 22 & 23: Esimerkkejä värien vaikutuksesta *Toteemi*-kuosiin.

Värien käytöllä tuntui olevan yhtä suuri vaikutus kuosiin kuin raportilla ja kuvamaailmalta. Käytänkö kuosiin kymmentä eri väriä vai jätänkö sen mustavalkoiseksi? Kokeiluiden vaikutus kuosiin oli suuri. Koko kuosin luonne muuttui huomattavasti. Esimerkiksi työstäessäni *Toteemi*-kuosia huomasin, miten tietyt värit ja väriyhdistelmät saivat kuosin näyttämään leikkisämmältä ja lapsenomaiselta, kun taas toiset värit tekivät siitä aikuismaisemman. Tuntui, että mitä useampia värejä käytin kuosissa, sitä enemmän se alkoi muistuttaa lastenkangasta. Kun taas vähentämällä värejä kuosin ilme muuttui hillitymmäksi ja graafisemmaksi.

Viimeisiä värikokeiluja tehdessäni tuntui, että kaikki palikat alkoivat loksahdella paikoilleen. Koska olen melko arka tekemään väriä, tuntui, että olin tarvinnut pienen työnäisyyden oikeaan suuntaan. Minulta oli vaadittu rohkeampaa värien käyttöä kuin olin tottunut käyttämään. Väriyksen teko helpottui ja sain itsevarmuutta niiden tekemiseen. Tässä vaiheessa viimeistelin kuosit myös siistimällä niistä pienet virheet pois ja tarkastamalla raporttien toimivuuden sekä resoluution.

5.6 Kuosien luovutus

Menin viidenteen tapaamiseen Vallilaan maaliskuun puolessa välissä. Tätäkin tapaamista varten olin tulostuttanut uusimmat värikokeilut paperille. Värikokeilut olivat edenneet oikeaan suuntaan. Orsjoki ja Eklund totesivat kuosien olevan nyt valmiita.

Pieni origami-, *Iso origami-* sekä *Toteemi*-kuosi jäivät kaikki harkintaan Vallilalle kevään 2014 kuoseiksi. Tanja Orsjoki ja Saara Eklund esittelevät kuosini kevään mallistopalaverissa huhtikuussa. Palaverissa ne esitellään Anne Bernerille sekä muille suunnittelijoille. Jätin palaveria varten Orsjoelle ja Eklundille kuosien uusimmat värikokeilutulostukset, oikeassa mittakaavassa olevat 1:1 -tulostukset sekä mustavalkokuvat. Tulostusten avulla he voivat esitellä kuosit mallistopalaverissa. Myöhemmin keväällä selviää, miten kuoseille käy. Jäin jännityksellä odottamaan uutisia Vallilasta.

6 Yhteenveto

Suunnitteluprosessin kuusi vaihetta (Lawson 2000, 29):

1. *Innostus*
2. *Pettymys*
3. *Paniikki*
4. *Syällisen etsintä*
5. *Syyttömien rankaisu*
6. *Osallistumattomien ylistys ja kiittäminen*

Kirjallisuutta tutkiessani törmäsin Bryan Lawsonin löytämään suunnitteluprosessia kuvailevaan seinäkirjoitukseen, jonka väitetään olleen Suur-Lontoon arkkitehtineuvoston rakennuksen seinällä. Vuosikymmeniä vanha teksti oli huvittava, koska tunnistin samoja vaiheita omasta työskentelystäni. Aika ajoin paniikki ja innostus vuorottelivat. Toisaalta listaa voisi jatkaa onnistumiseen, tyytyväisyyden tunteeseen. Yksi tutkimustuloksistani onkin se, että suunnittelijan on osattava olla tyytyväinen omaan työhönsä ja sen välivaiheisiin. Muuten työ ei tule koskaan valmiiksi.

Luonnollisesti seinäkirjoitus on vitsi, sisältämästään totuuden siemenestä huolimatta. Tässä lopputyössä en käsitellyt niinkään suunnitteluprosessin henkistä etenemistä, vaan keskityin käytännöllisiin seikkoihin. Halusin perehtyä kuosisuunnittelun teoriaan ja verrata sitä omaan työskentelyyni. Pidän tärkeimpänä huomiona suunnitteluprosessien yhteneväisyyttä. Vaikka jokainen suunnitteluprosessi poikkeaa toisistaan huomattavasti esimerkiksi päämääriltään tai suunnittelukohteiltaan, sisältyy niihin silti samoja vaiheita ja piirteitä.

Suunnitteluprosessin keskiössä on suunnittelija itse. Suunnittelijan päätöksen muokkaavat prosessia ja lopputulosta. Jokainen vaihe antaa mahdollisuuden monille eri ratkaisuille. Ja ne kaikki ovat yhteydessä toisiinsa. Päätökset trendien käyttämisessä vaikuttavat värivalintoihin. Kankaan käyttötarkoitus vaikuttaa raporttikokoon. Yhteistyökumppani vaikuttaa kaikkeen. Pisara aiheuttaa aaltoreaktion. Kaikki osa-alueet ovat yhteydessä toisiinsa.

Vaikka suunnitteluprosesseille löytyy sääntöjä ja ohjenuoria, suunnittelijan on hyvä kokeilla rajoja. Testata omaa päätöksentekokykyä. Kuosien suunnittelu on jatkuvasti kehittyvä ala. Esimerkiksi painotekniikat kehittyvät jatkuvasti. Rajoitteet alkavat hämär-

tyä. Mielestäni on inspiroivaa ajatella, että rajojen ulkopuolelle on lupa hyppiä. Säännöt ohjaavat oikeaan suuntaan, mutta eivät vedä suunnittelijaa perässään.

Eniten uutta opin värien valinnoissa ja niiden sommittelemisessa kuoseihini. Koen, että vahvuuteni suunnittelijana painottuvat enemmän kuviomaailmojen kuin värien valintoihin. Siksi jouduin taistelemaan itseni kanssa saadakseni hyvän lopputuloksen. Tein ison määrän värikokeiluja. Testasin, erehdyin ja korjasin. Jälkeenpäin ajatellen olen iloinen siitä, että jaksoin kokeilla uudelleen ja uudelleen. Toinen haasteellisin osa opinäytetyössäni oli kirjoittaminen. Kehittelinkin itselleni rutiineja, joiden avulla sain kirjoittamisen etenemään.

Olen erittäin tyytyväinen opinäytetyöni lopputulokseen. Sain paremman kuvan opiskelun jälkeisestä maailmasta ja paljon hyödyllistä kokemusta. Opinäytetyön kirjoittaminen ohjasi tutustumaan alan kirjallisuuteen. Analysoin työssäni tekstiilisuunnittelua teoreettisemmasta näkökulmasta. Oli hauska huomata, miten oma kokemus ja kirjallisuudessa annetut ohjeet yhdistyivät. Koin todella hyödylliseksi tutustua tekstiilisuunnittelun alan kirjallisuuteen. Tein paljon arvokkaita havaintoja, jotka olisivat muuten jääneet huomaamatta.

Opinäytetyön tekeminen oli opettavaista. Huomasin oman kehitykseni ja aloin tarkkailemaan suunnitteluprosessin seikkoja eri tavalla. Olin aikaisemmin saattanut pitää aikaisemmin tiettyjä asioita itsestäänselvyytenä. Suunnittelijaksi kehitytään. Opinäytetyö valmisti minua uusiin haasteisiin.

Lähteet

Internetlähteet

Chicago Architecture Foundation. 2013. Discover Process: A Student Design Experience [verkkosivu] <http://www.discoverdesign.org/design/process> (luettu 18.3.2013)

Tarinoita suomalaisesta työstä: Jakso 8. 2012. Yrittäjä Vallila Interior. [verkkosivu] <http://www.youtube.com/watch?v=T5Q1cHaBnEU> (katsottu 5.1.2013).

Vallila interior 2013. Identiteetti. [verkkosivu] <<http://www.vallilainterior.fi/fi/yritys/identiteetti> > (luettu 11.1.2013)

Vallila Interior 2013. Historia. [verkkosivu] <<http://www.vallilainterior.fi/fi/history>> (luettu 11.1.2013)

Virtuaali ammattikorkeakoulu. 2007. Case-tutkimus. [verkkosivu] <https://www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464144782/1194348546586/1194356433452.html> (luettu 21.3.2013)

Kirjallisuus

Clarke, Simon. 2011. Textile design. Lontoo. Laurence King Publishing Ltd.

Elffers, Joost & Meller, Susan. 2002. Textile Designs – 200 Years of Patterns for Printed Fabrics arranged by Motif, Colour, Period and Design. Lontoo. Thames & Hudson.

Lawson, Bryan. 2000. How designers think: The design process demystified. Oxford. Architectural Press. 3rd edition.

Niinimäki, Kirsi & Kääriäinen, Pirjo 2008. Painokankaiden uusi kukoistus ja digitalisoituminen 2000-luvun alussa. Teoksessa Kretongista printtiin – Suomalai-

sen painokankaan historia, toim. Niinimäki, Kirsi & Saloniemi, Marjo-Riitta. Sivut 205-210. Helsinki. Maahenki Oy.

Niinimäki, Kirsi 2008. Painokangastehtaita. Teoksessa Kretongista printtiin – Suomalaisen painokankaan historia, toim. Niinimäki, Kirsi & Saloniemi, Marjo-Riitta. Sivut 239-253. Helsinki. Maahenki Oy.

Niinimäki, Kirsi 2008. Painokangassuunnittelu ja suunnittelijoiden ammatillinen toiminta. Teoksessa Kretongista printtiin – Suomalaisen painokankaan historia, toim. Niinimäki, Kirsi & Saloniemi, Marjo-Riitta. Sivut 215-221. Helsinki. Maahenki Oy.

Pellonpää-Forss, Maija. Kankaanpainanta. 2009. Taideteollisen korkeakoulun julkaisu B 89. Jyväskylä. Gummerus Kirjapaino Oy.

Russel, Alex. The fundamentals of printed textile design. 2011. Lausanne. AVA Publishing SA.

Steed, Josephine & Stevenson, Frances. 2012. Basics textile design 01: Sourcing ideas. Lausanne. AVA Publishing SA.

Kuvalähteet:

Kuvio 2: <http://www.discoverdesign.org/design/process>

Kuva 1: <http://www.vallilainterior.fi/fi>

Kuva 2: <http://www.vallilainterior.fi/fi/history>

Kuva 3: <http://www.vallilainterior.fi/fi/product/kelohonka>

Kuva 4: <http://www.vallilainterior.fi/fi/product/kullanmuru>

Kuva 5: <http://www.feeltheyarn.it/blog/moods-dmi-spring-summer-2014>

Kuva 6: <http://www.redoitdesign.com/2012/09/05/sneak-peek-pantone-colors-2014/>

Kuva 7: <http://fineartamerica.com/featured/1-globe-painting-setsiri-silapasuwanchai.html>
<http://m.pinterest.com/pin/5066618302245752/>
<http://wanelo.com/p/1680516/origami-elephant-8-5x11-digital-print-of-a-pen-and-ink-drawing>
<http://www.etsy.com/listing/86651307/family-tie-downs-aviation-airplane>

Kuva 8: <http://designyoutrust.com/2012/03/vertical-forest-bosco-verticale/>
<http://www.jaredmilamdesign.com/urban-forest-1.html>
<http://pinterest.com/leabouly/art-et-aliment/>

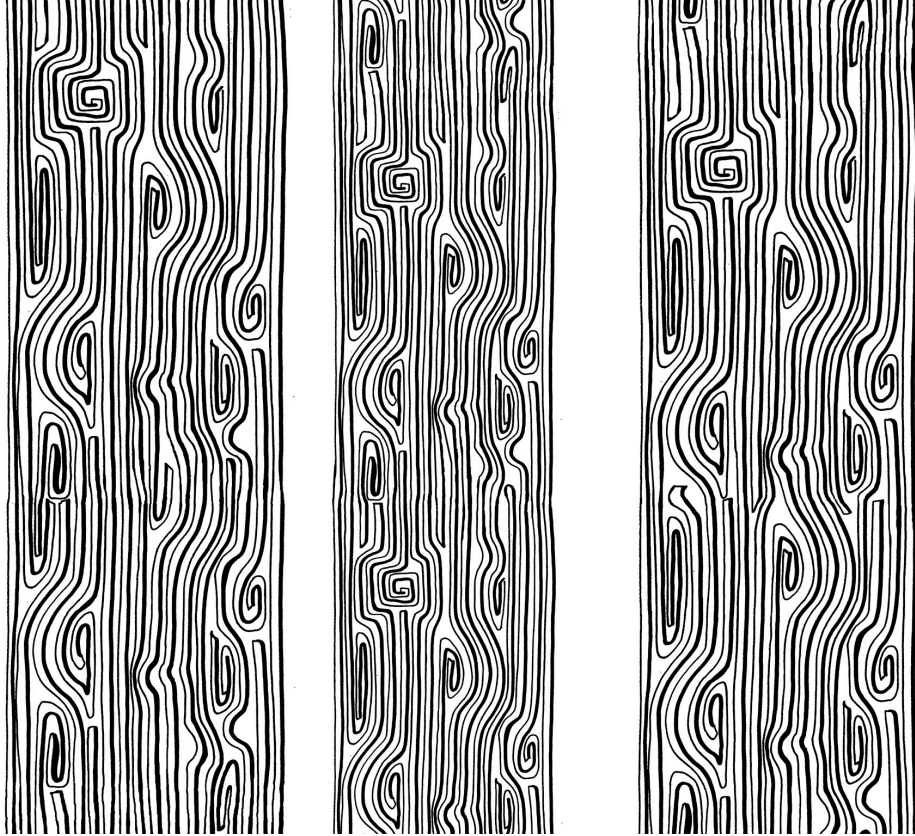
Kuva 9: <http://adventureincroatia.wordpress.com/2012/03/20/a-pergola-for-our-hammocks/>
<http://newarklibrary.wordpress.com/tag/art/>
<http://ladysilver2267.deviantart.com/art/Home-Sweet-Home-281138401>

Hyödyllisiä linkkejä:

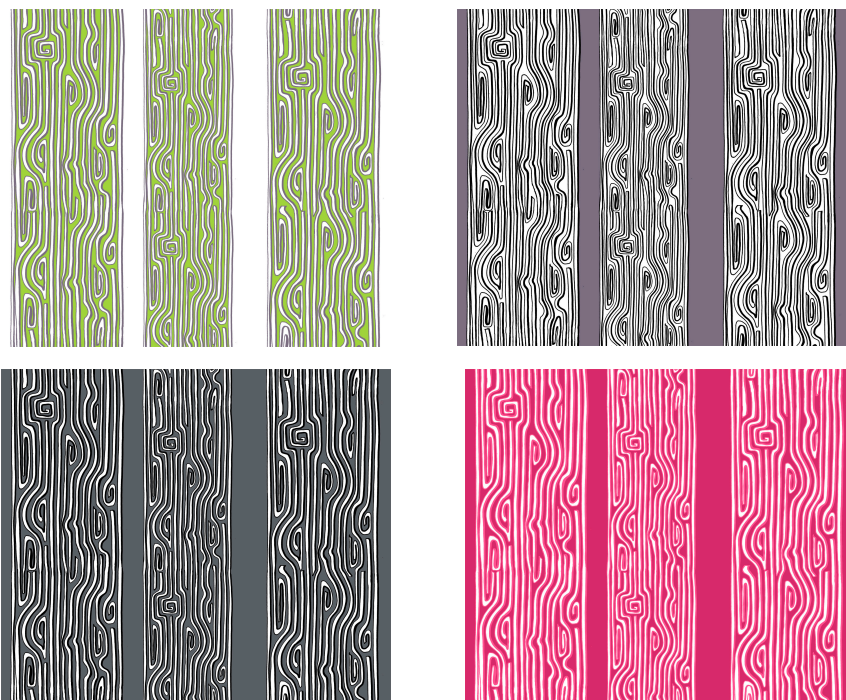
Vallilan Kaksio [verkkosivu] <<http://vallilankaksio.com/>> (luettu 17.1.2013)

Urbaani metsä –kuosiperheen kuoseja

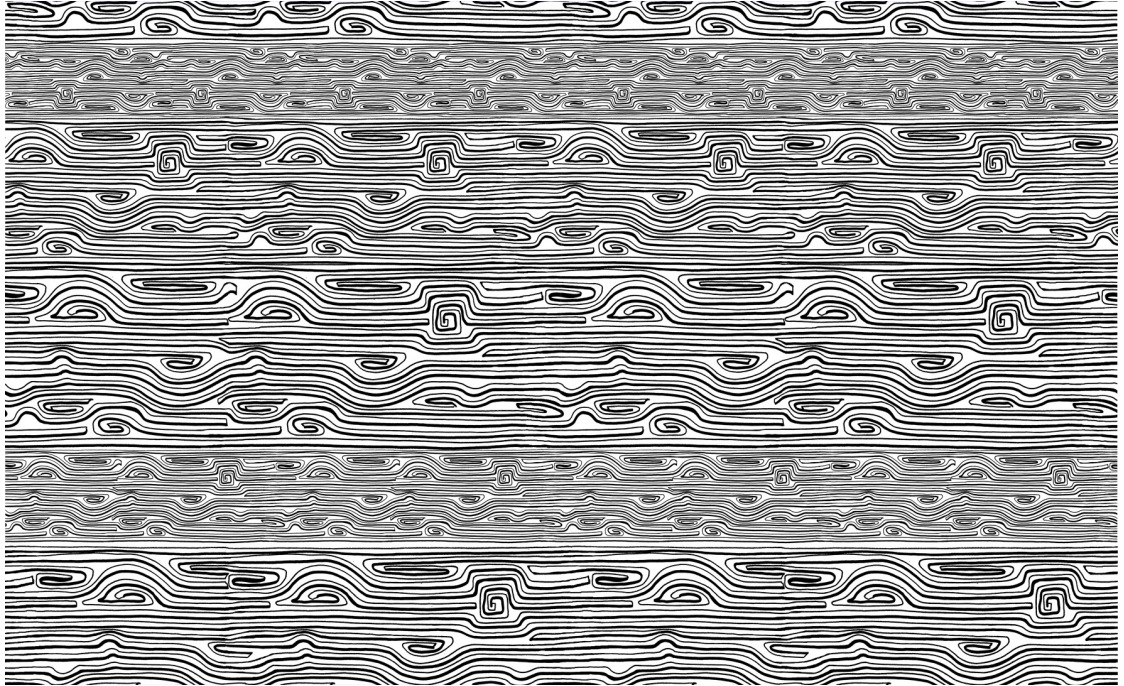
Valmis kuosi: *Johtopuu* (raportti 64cm x 74cm)

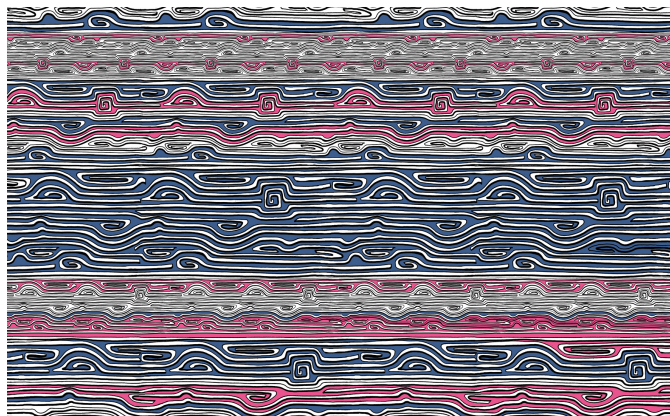
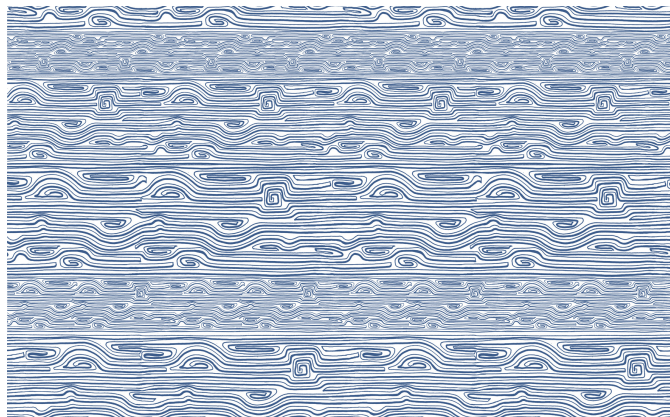
Esimerkkejä värikokeiluista:

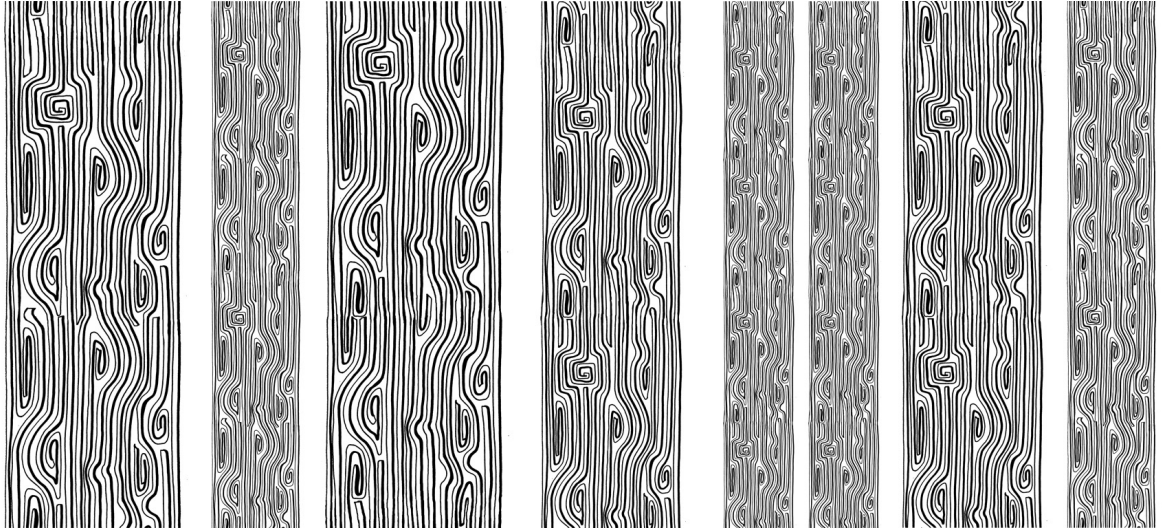
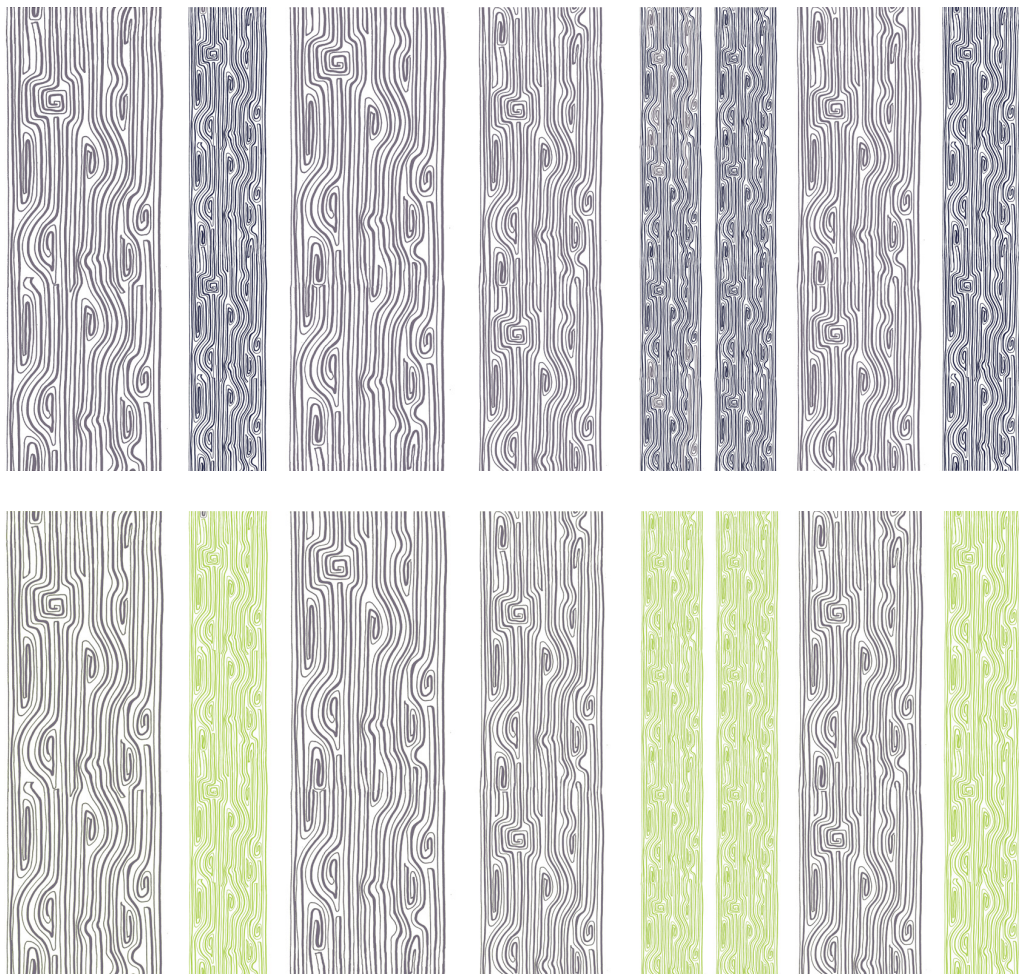

Valmis kuosi: *Lankkulattia* (raportti 91cm x 148cm)

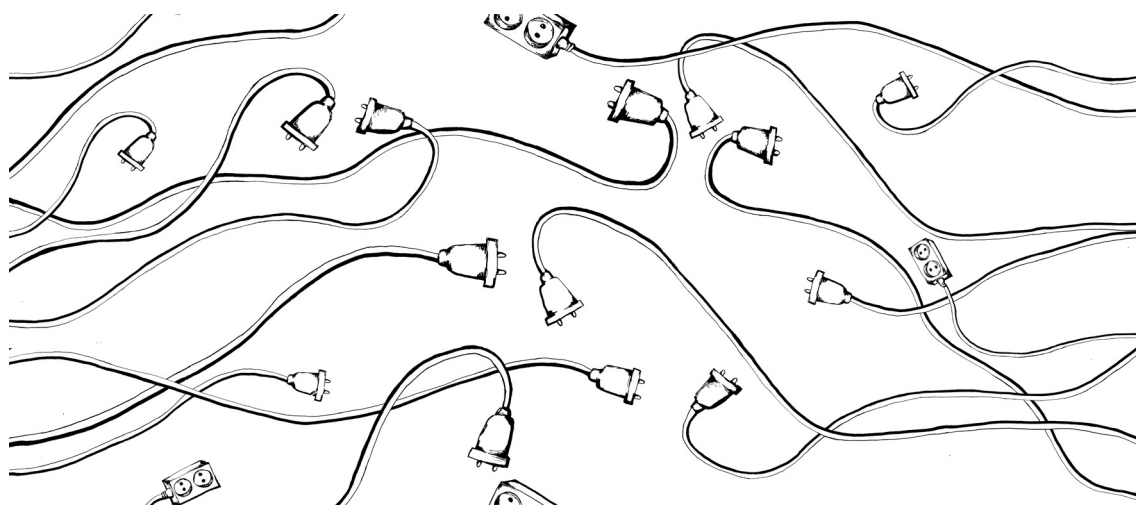

Esimerkkejä värikokeiluista:

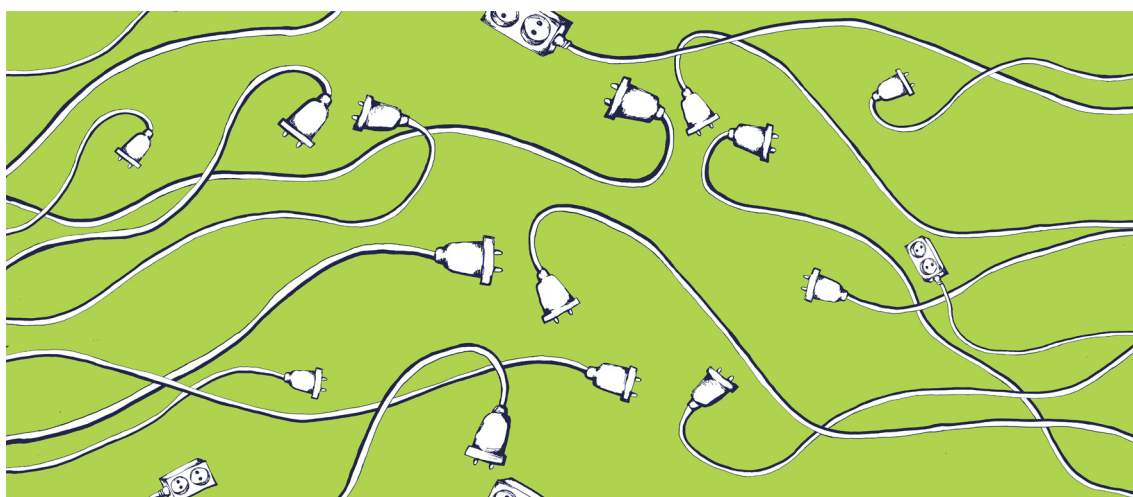
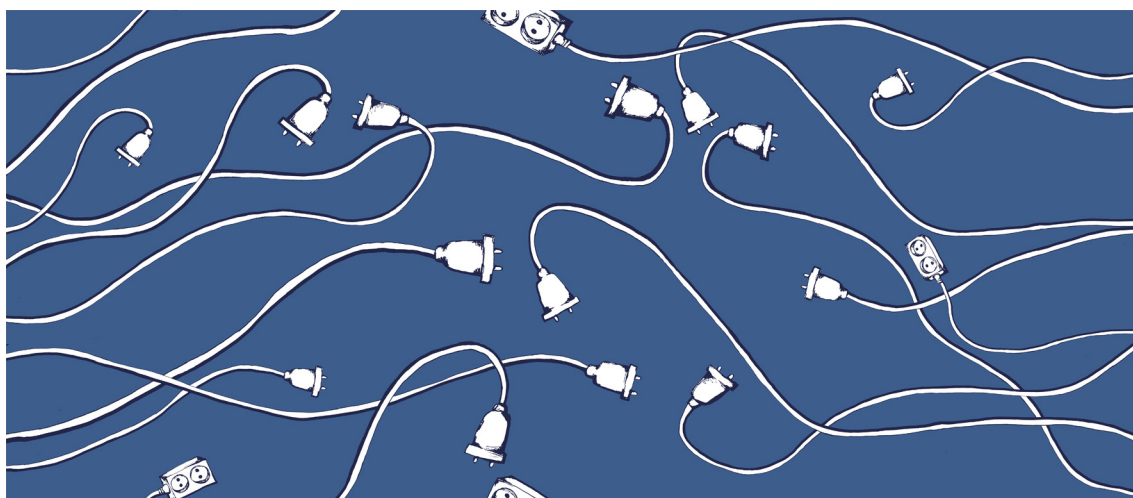

Valmis kuosi: Johtopuu 2 (raportti 64cm x 148cm)**Esimerkkejä värikokeiluista:**

Valmis kuosi: Johtoköynnös (raportti 64cm x 148cm)

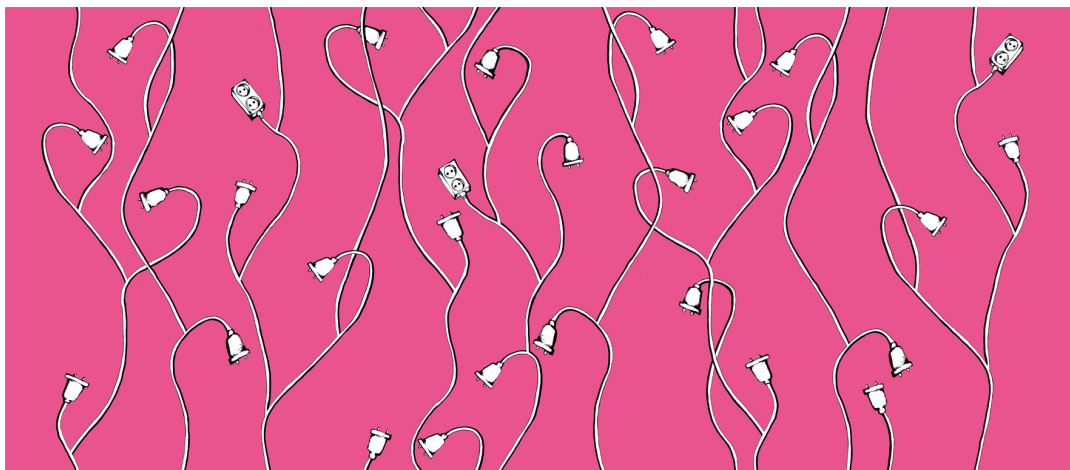
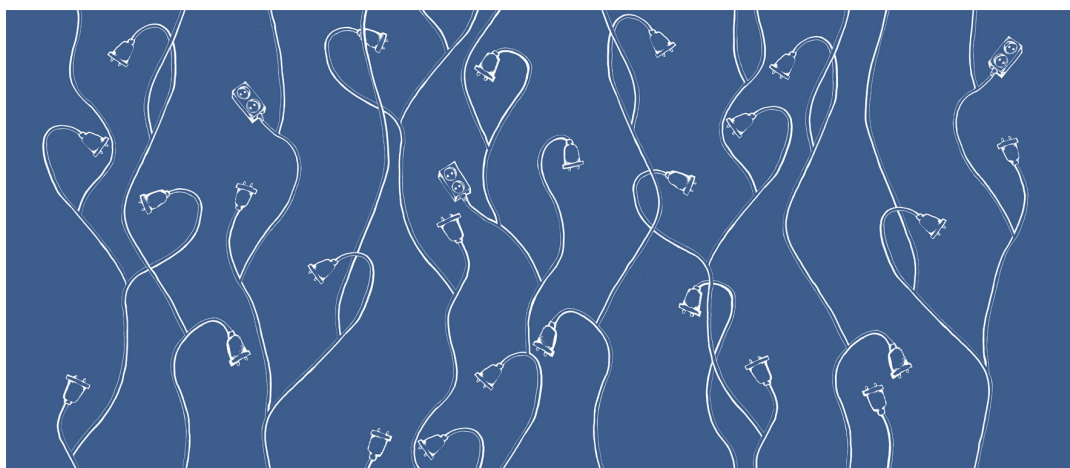
Esimerkkejä värikokeiluista:

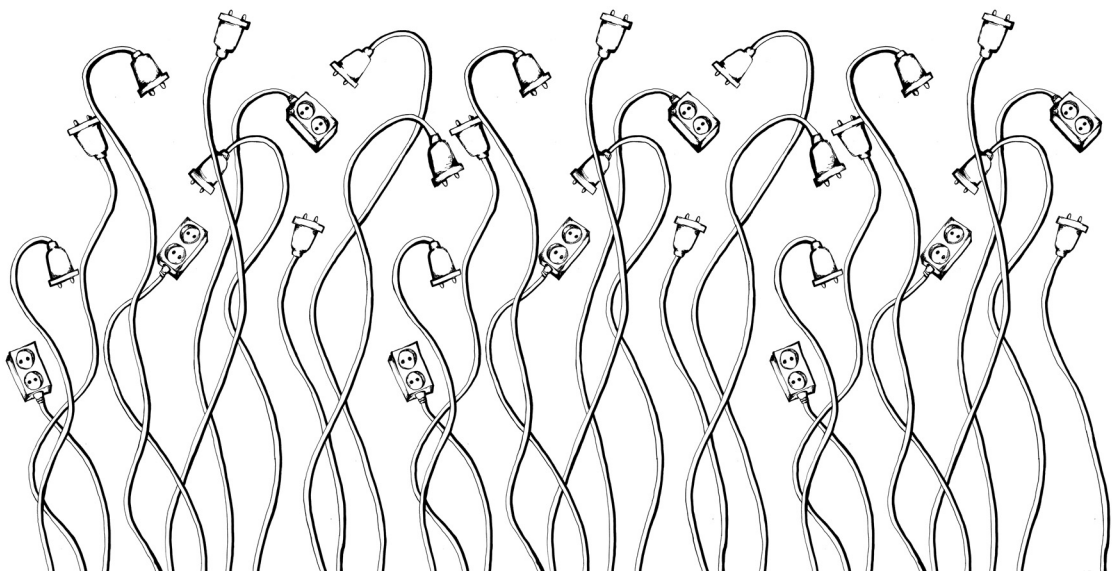
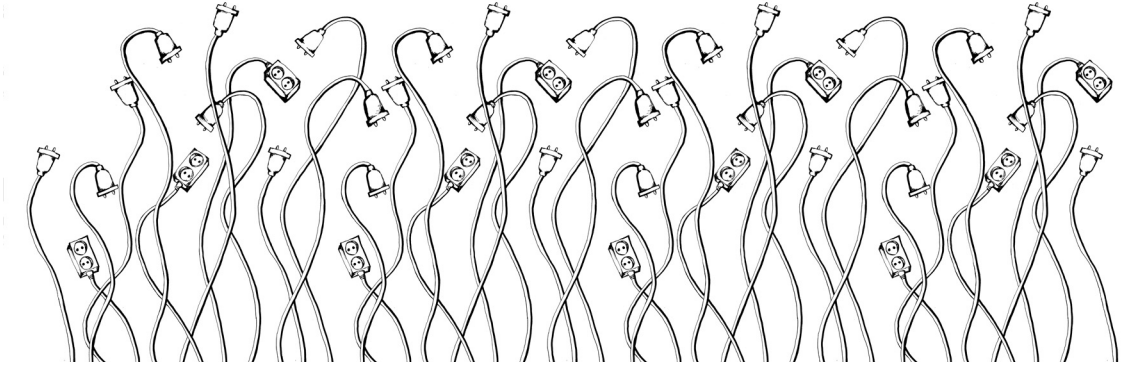
Valmis kuosi: Johtoköynnös 2 (raportti 64cm x 148cm)

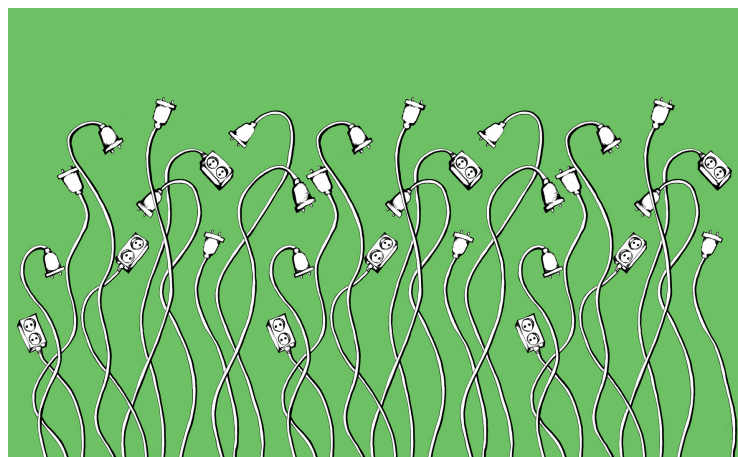
Esimerkkejä värikokeiluista:

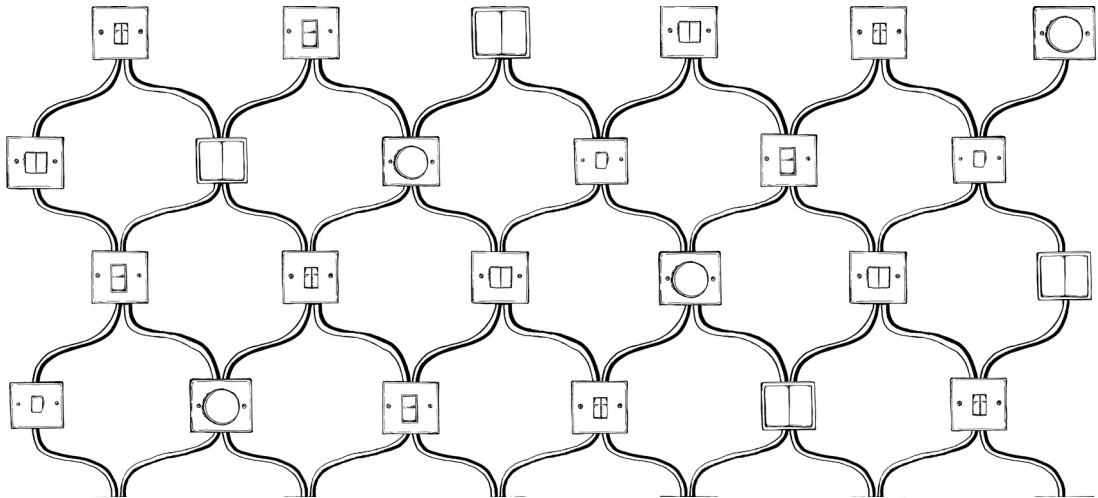
**Valmis kuosi: Johtoköynnös 3 (raportti 64cm x 148cm),
Johtoköynnös 4 (raportti 91cm x 148cm)**

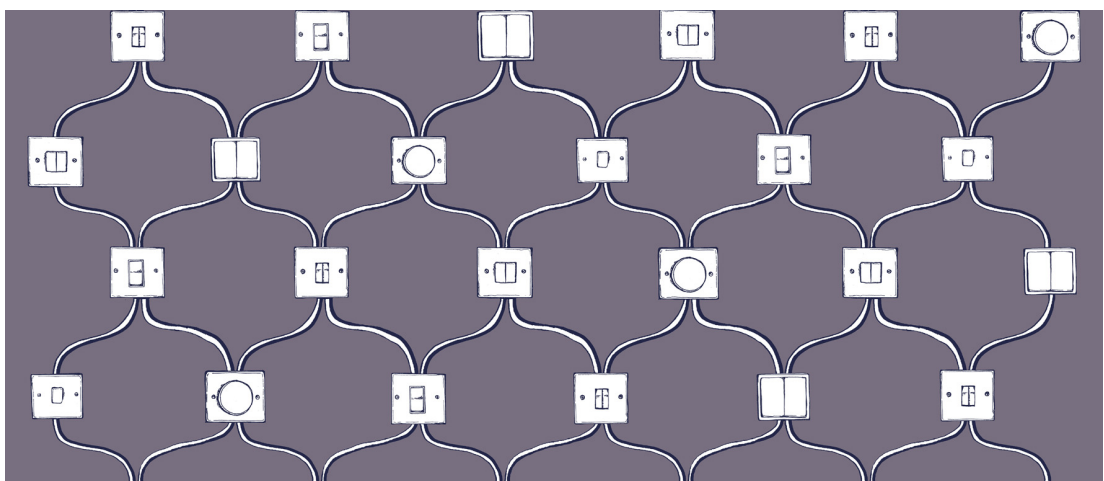
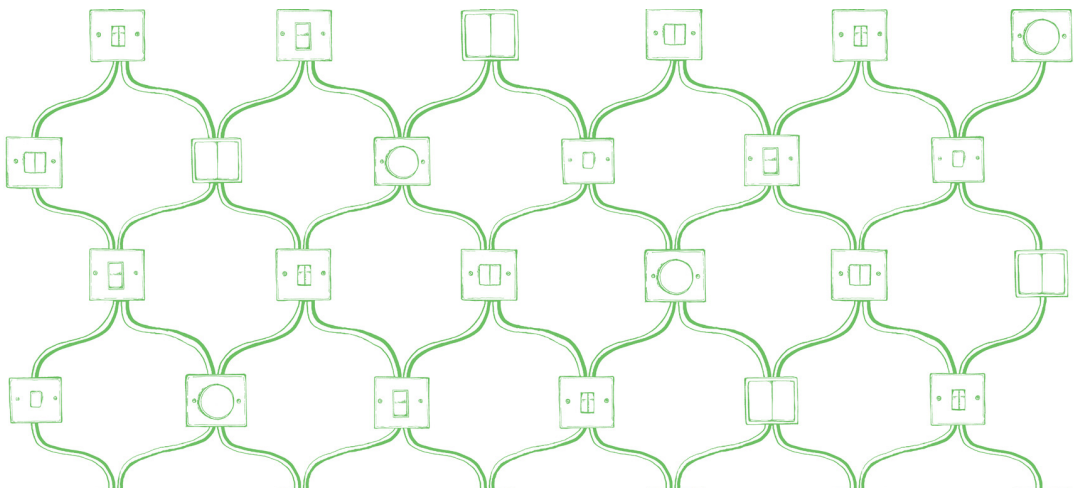
Esimerkkejä värikokeiluista:

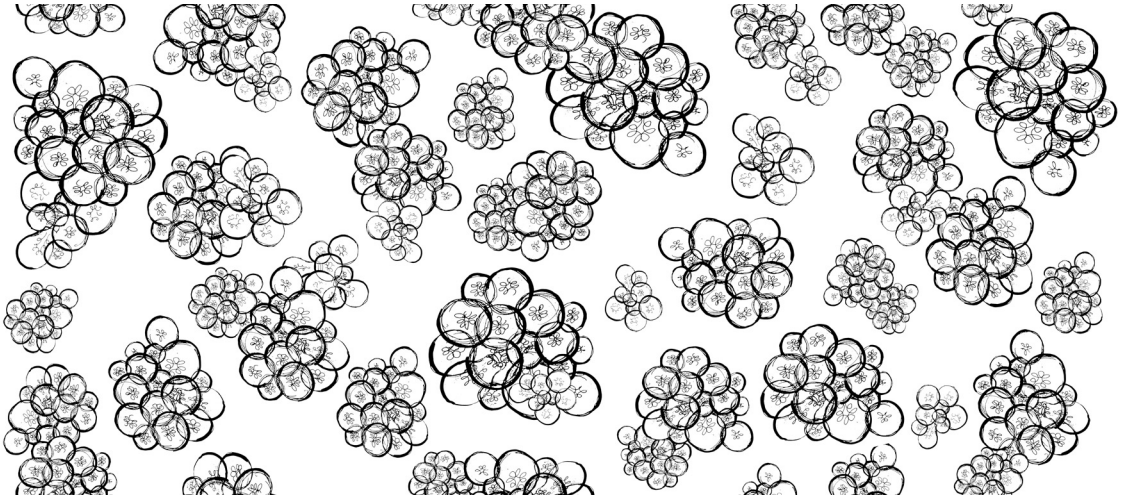
Valmis kuosi: *Muratti* (raportti 64cm x 148cm)

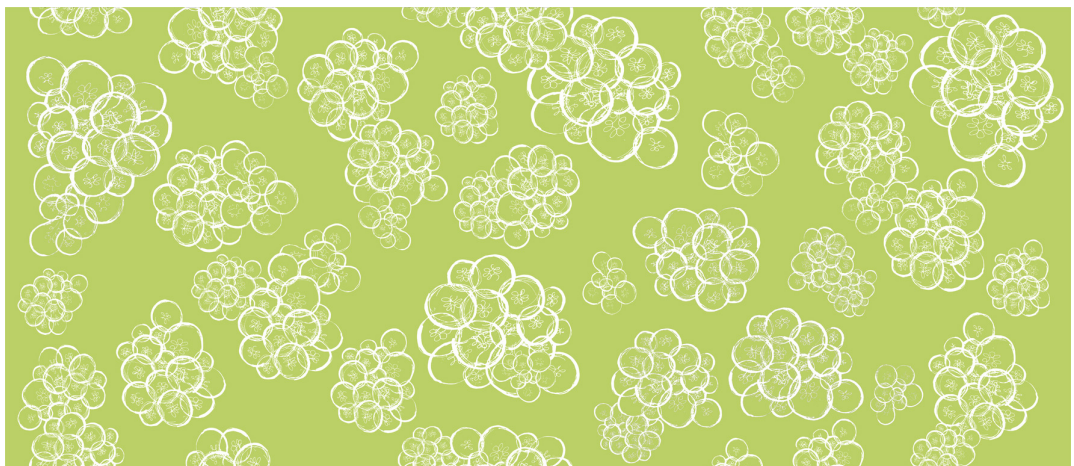
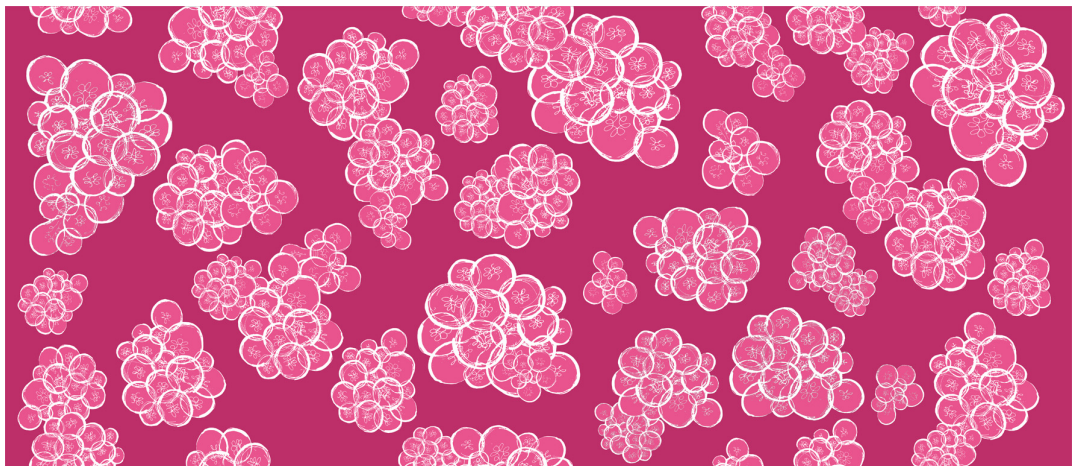
Esimerkkejä värikokeiluista:

Valmis kuosi: Niitty (raportti 64cm x 148cm)

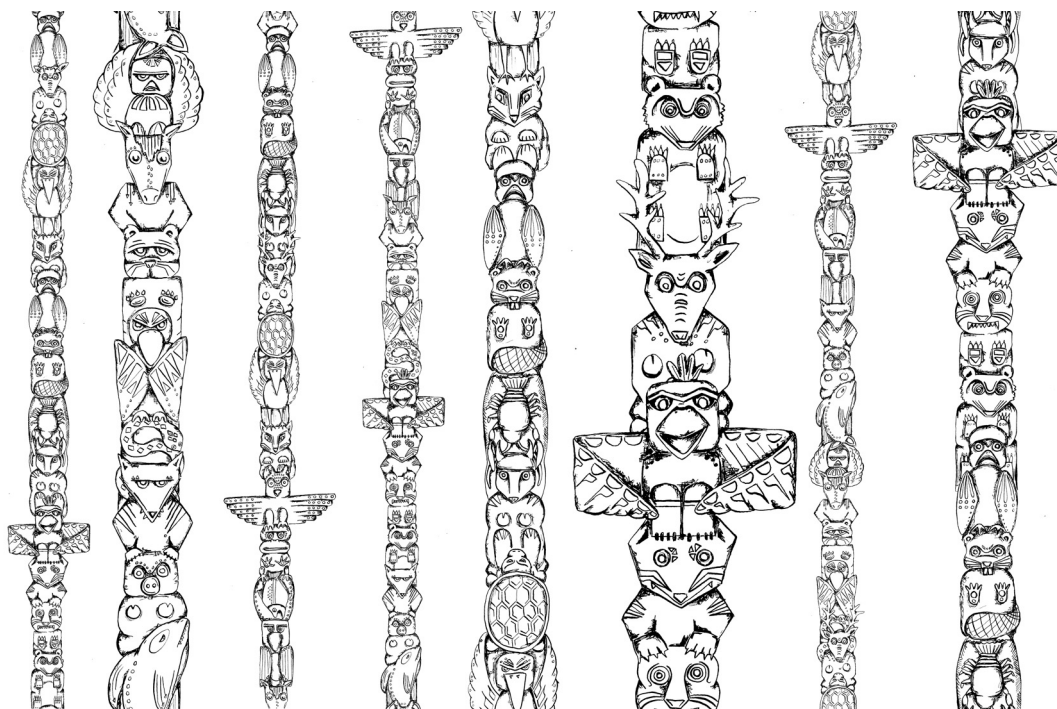

Esimerkkejä värikokeiluista:

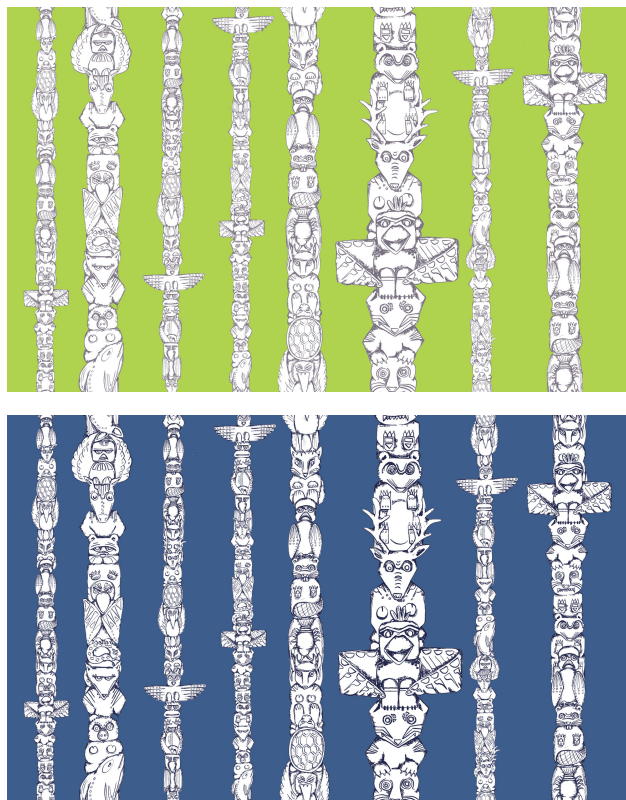

Maailman ympäri –kuosiperheen kuoseja:

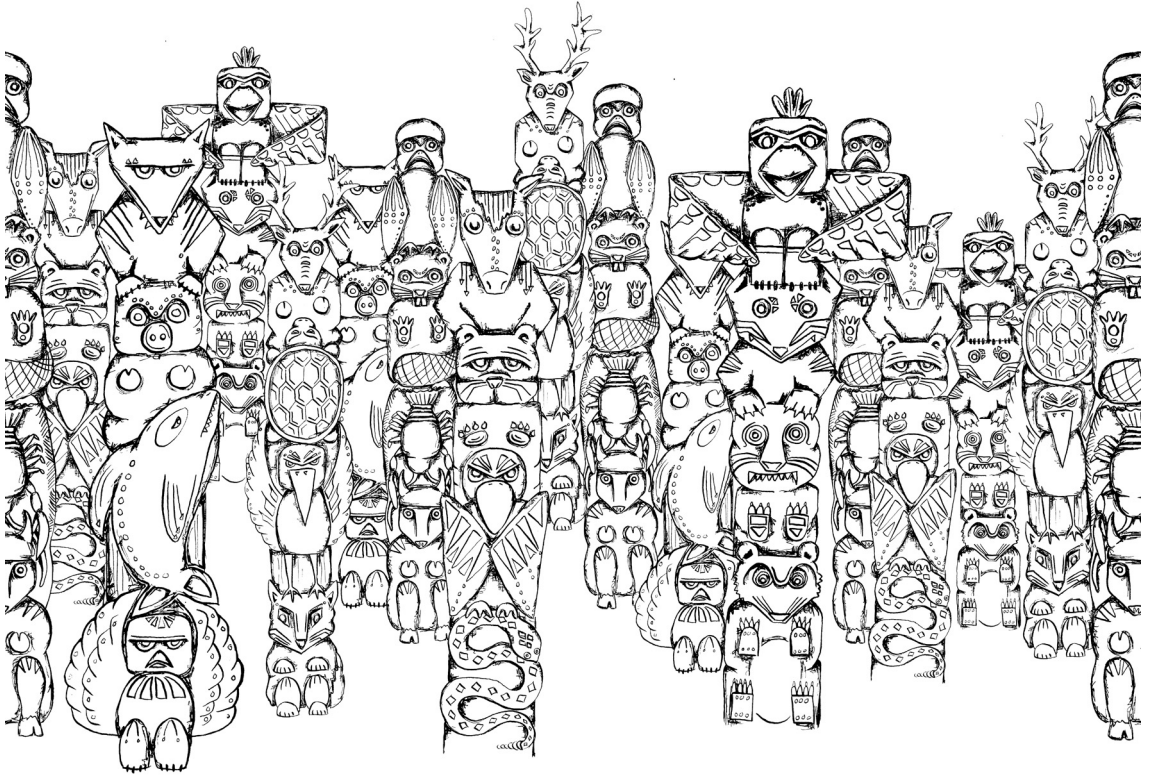
Valmis kuosi: Toteemi 2 (raportti 91 cm x 148cm)

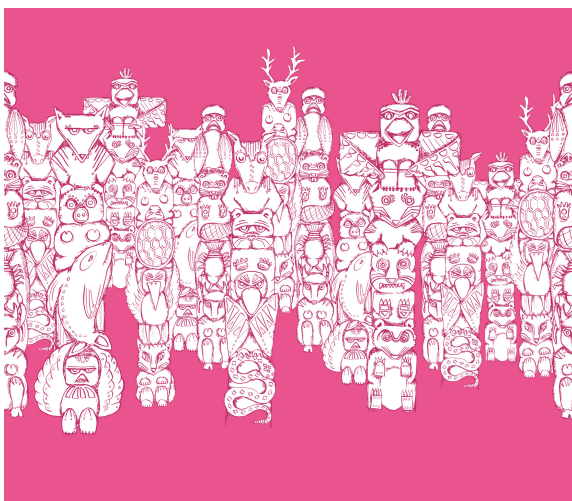
Esimerkkejä värikokeiluista:

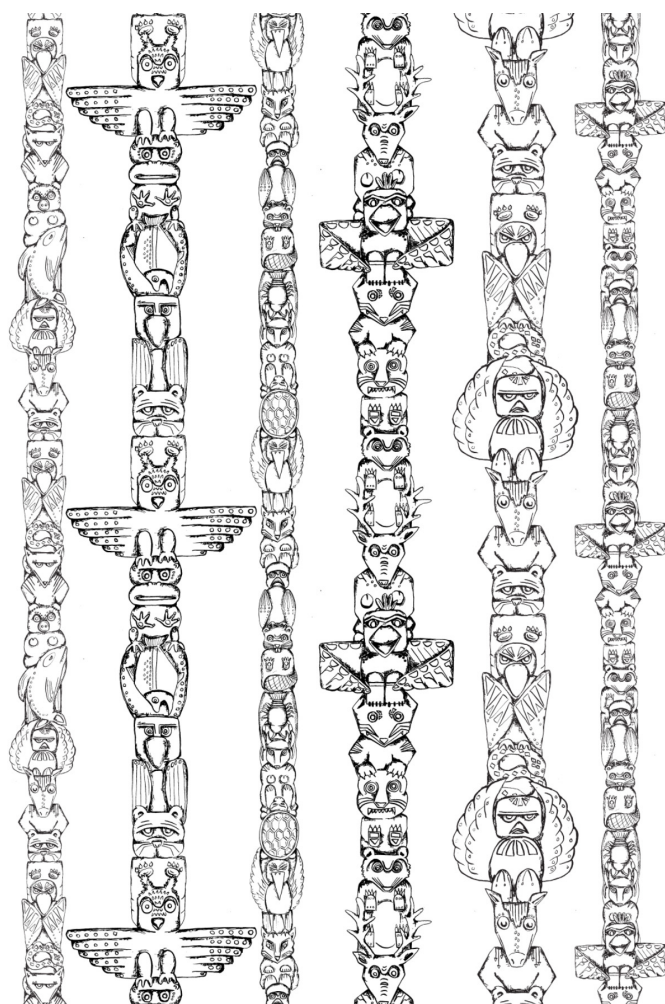
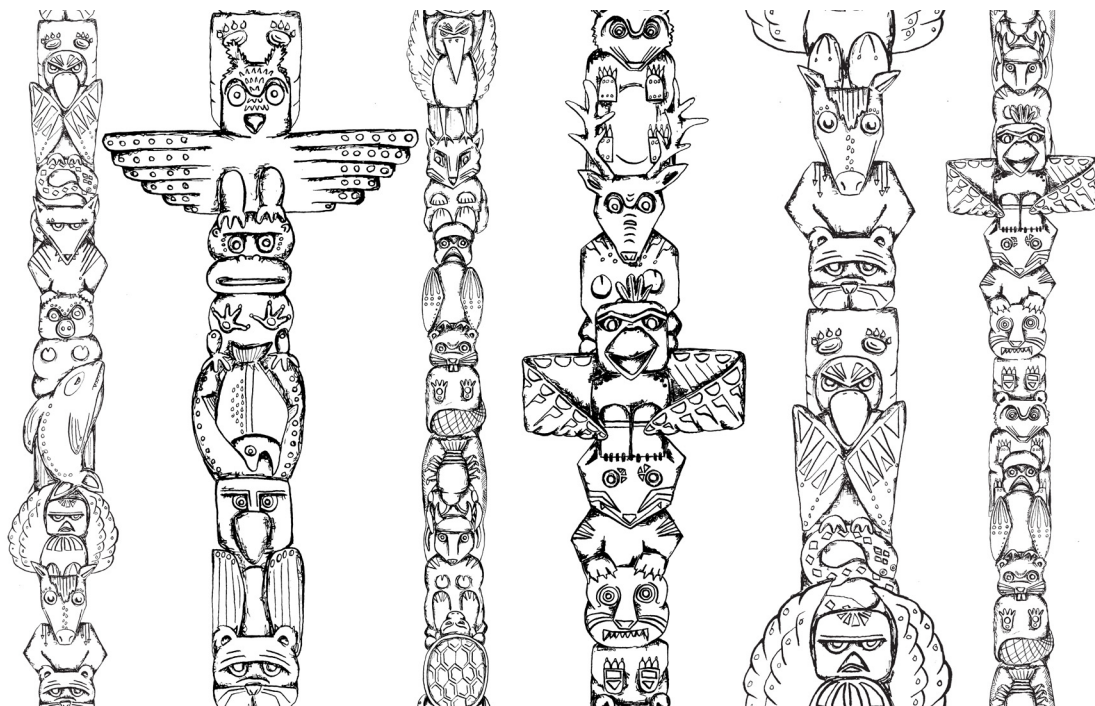
Valmis kuosi: Toteemi 3 (raportti 64cm x 74cm)

Esimerkkejä värikokeiluista:

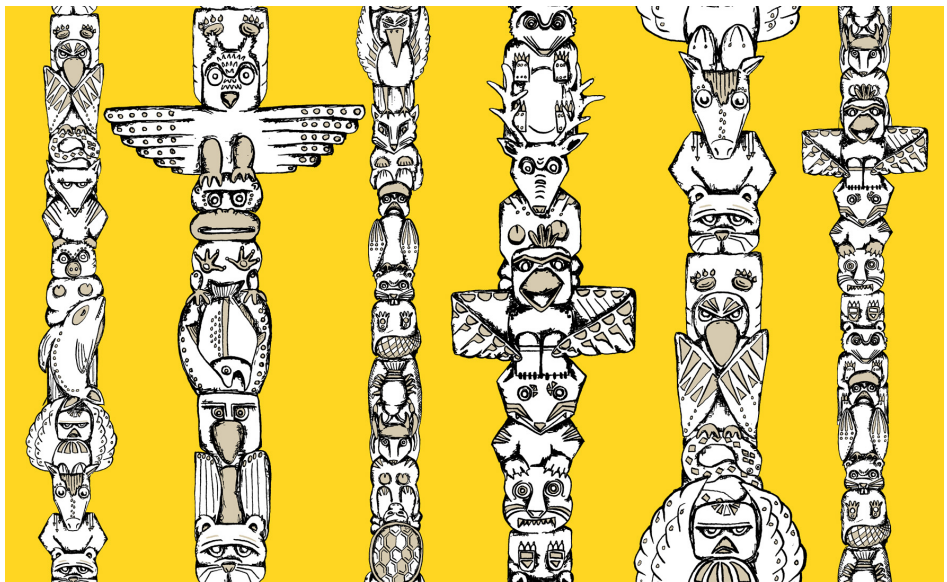
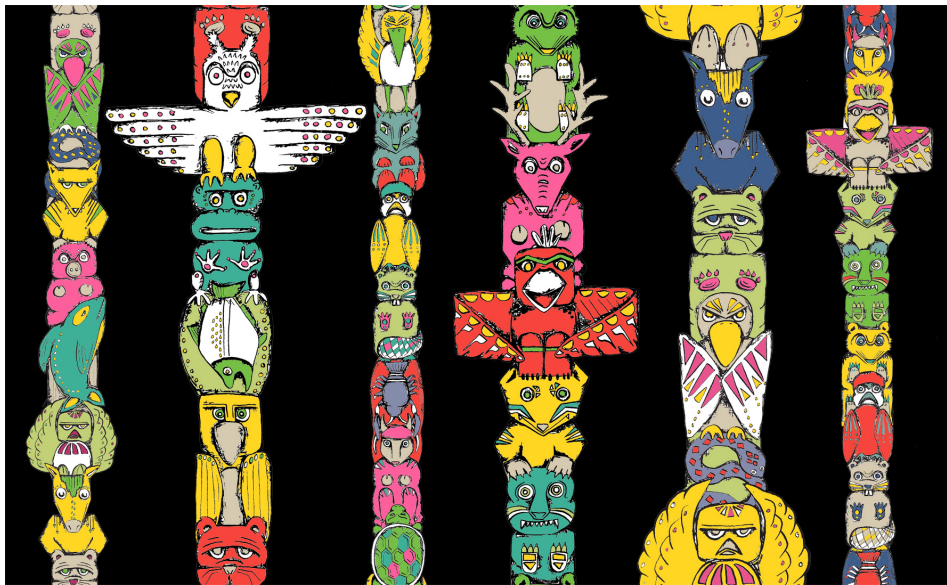

Lopullinen kuusi: *Toteemi* (raportti 91cm x 148cm)

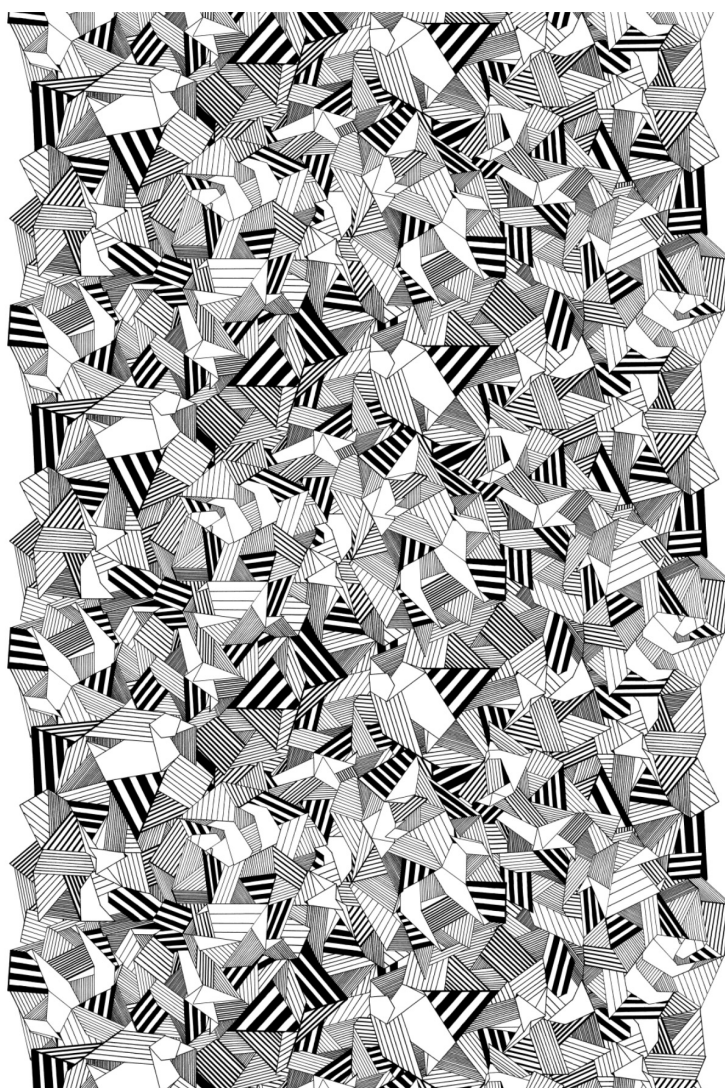
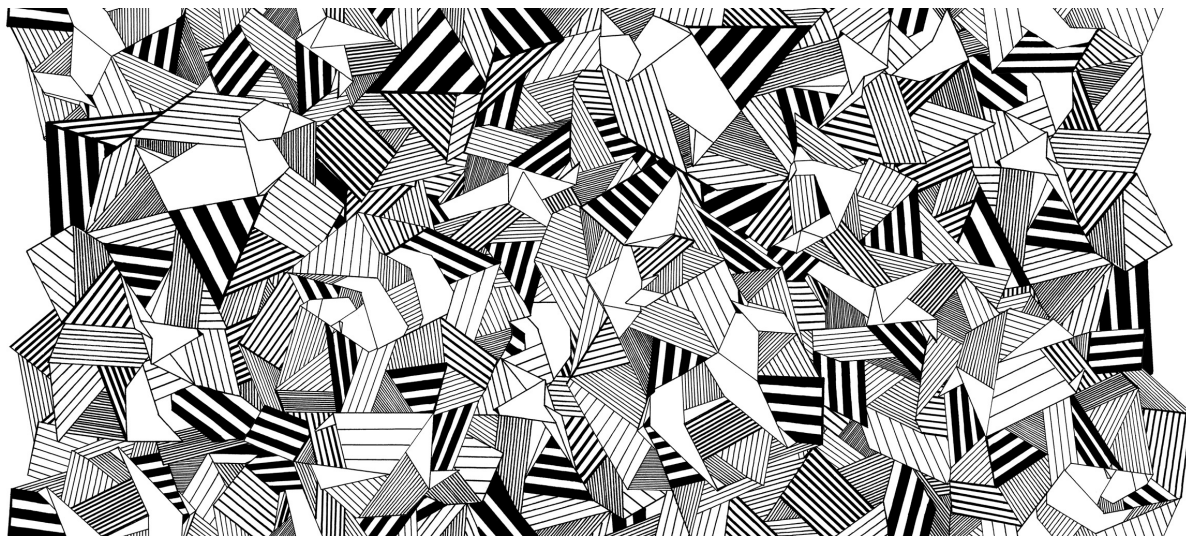

Esimerkkejä värvaihtoehdoista:

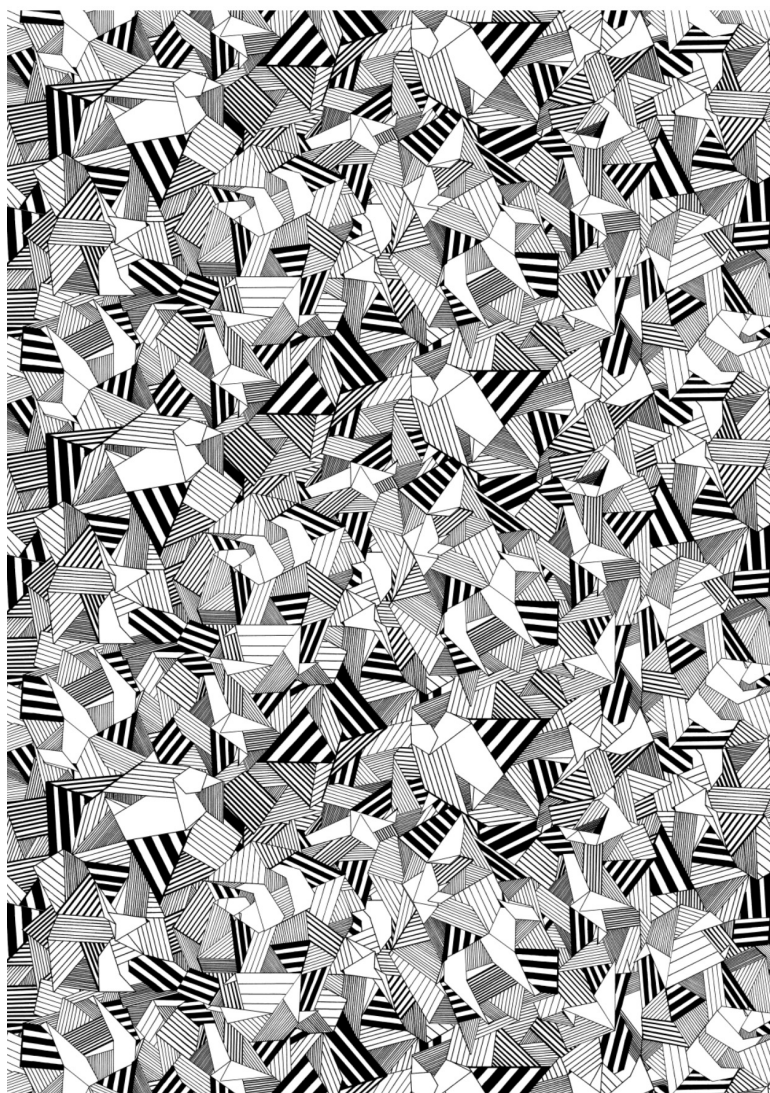
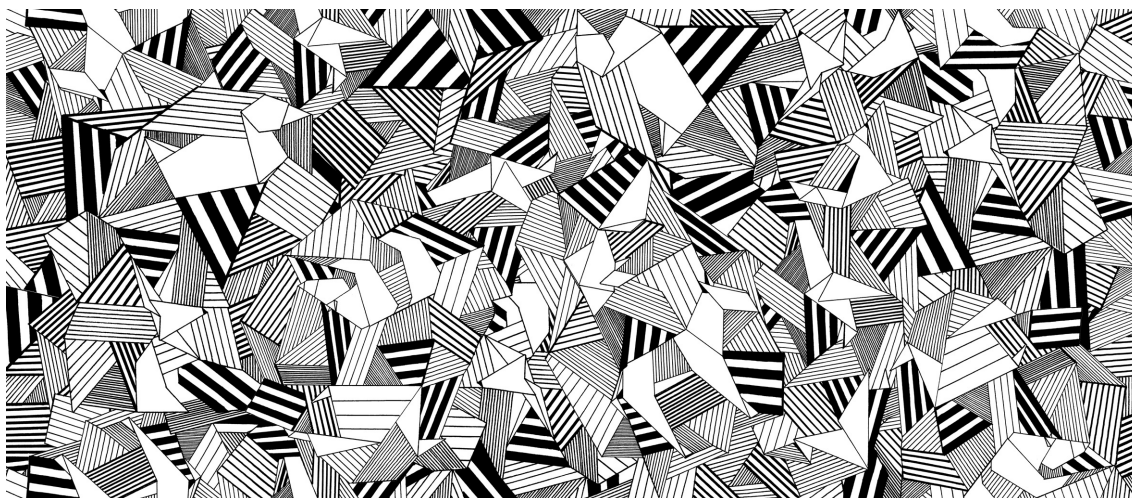

Lopullinen kuusi: *Pieni Origami* (raportti 64cm x 148cm)

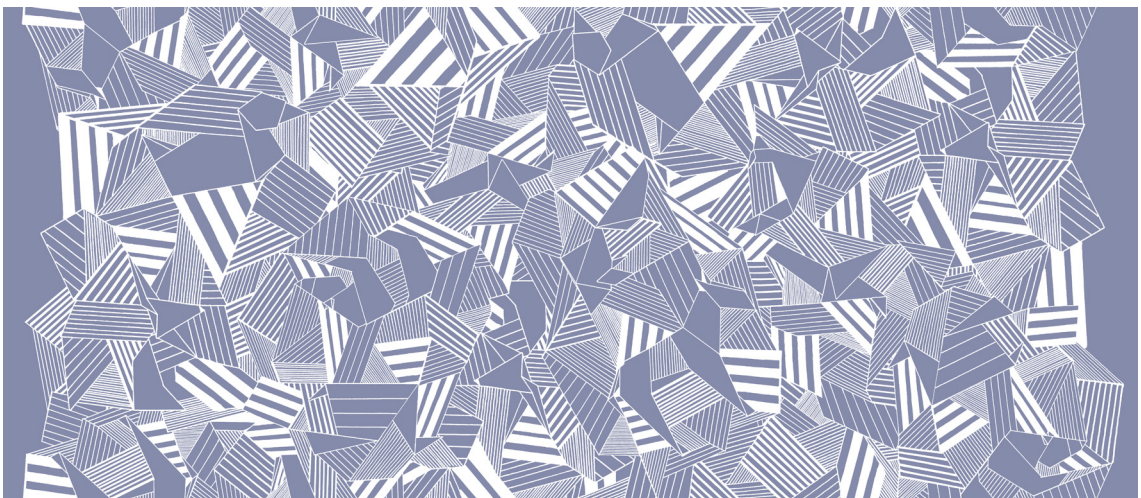
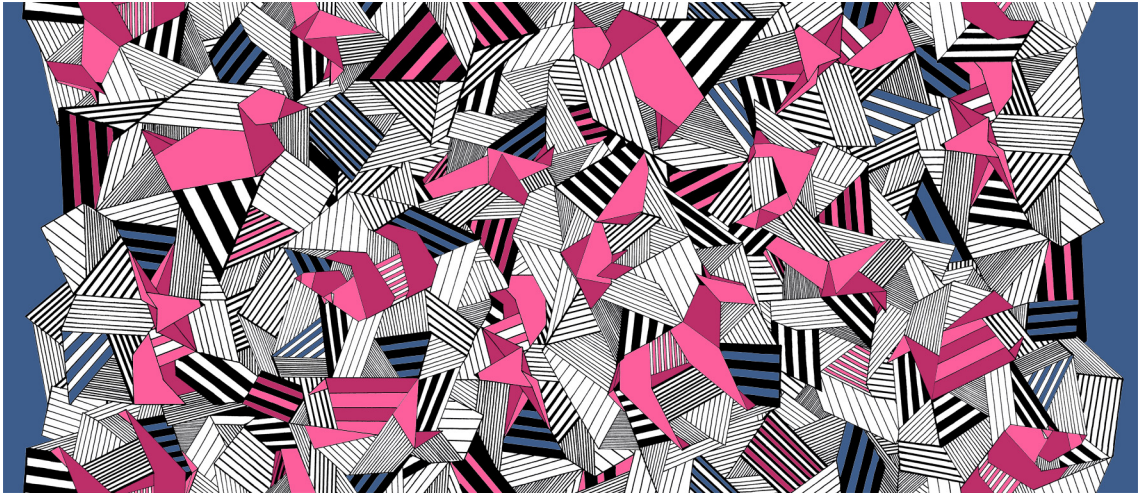

Lopullinen kuusi: *Pieni Origami 2* (raportti 64cm x 148cm)

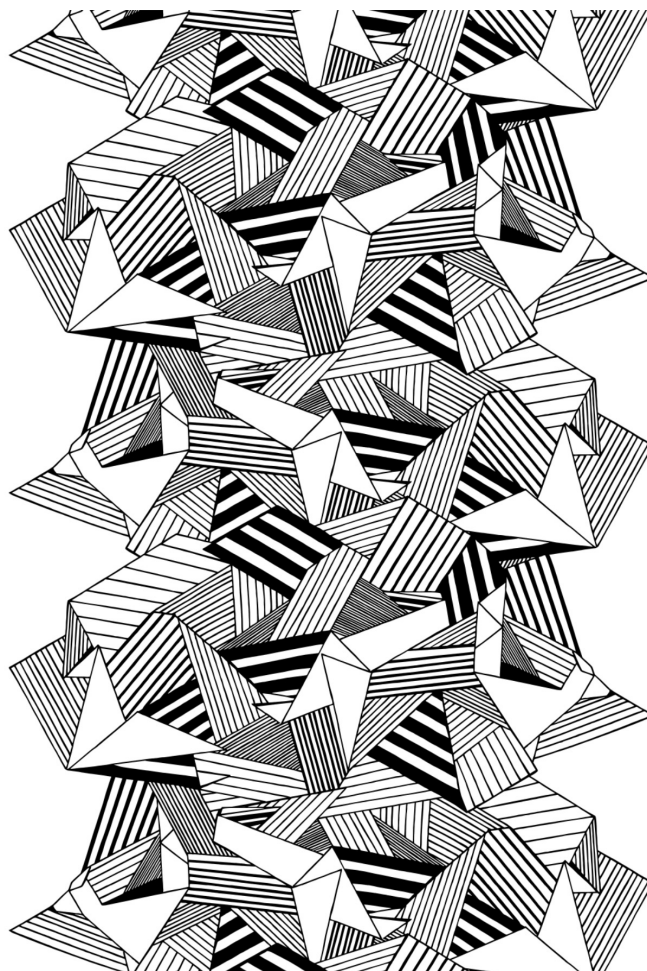
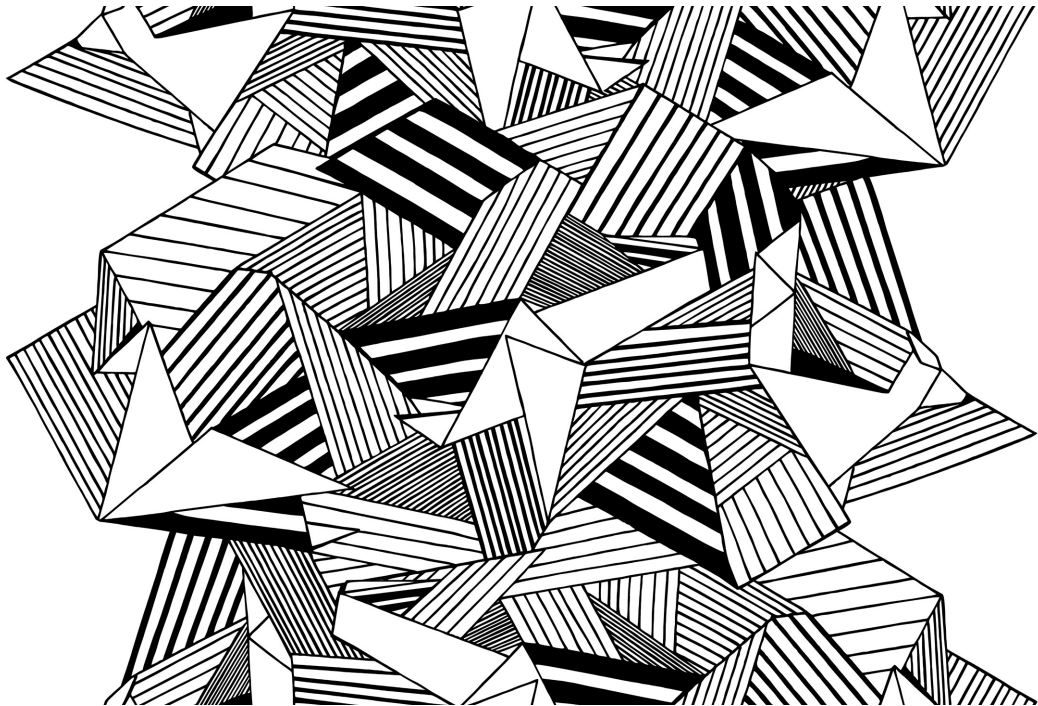

Esimerkkejä väri vaihtoehtoista:

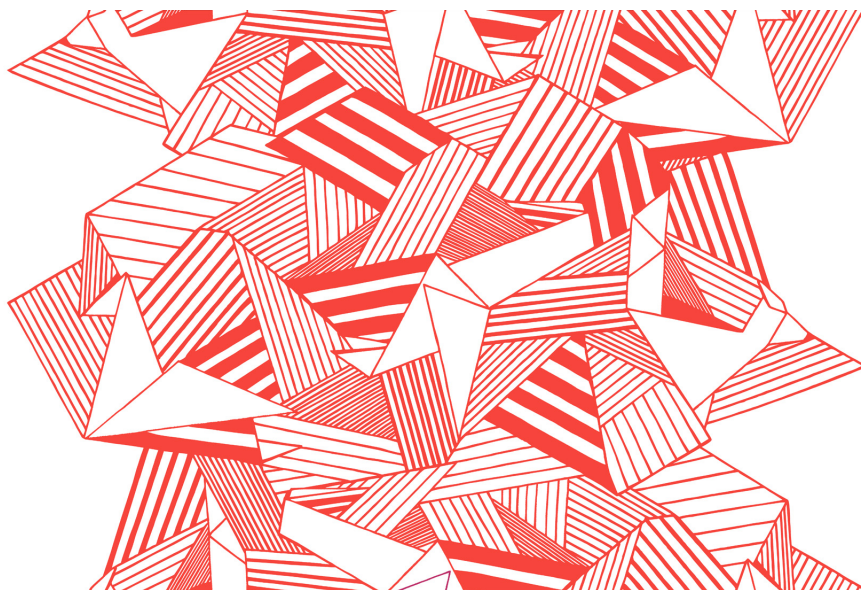

Lopullinen kuosi: *Iso Origami* (raportti 91cm x 148cm)

Esimerkkejä väri vaihtoehtoista:

Yhteistyökumppanin Vallila Interiorin palaute:

Helsingissä 9.4.2013

Opinnäytteen arviointi

Heli Mattinen

ohjaajat: Tanja Orsjoki ja Saara Eklund / Vallila interior

Arviointi koskee opinnäytteen kuosisuunnittelun osuutta

Heli Mattisen opinnäytteen painokuosisuunnittelun osuuteen kuului tekstiilimallien kehittäminen luonnoksista painokelpoisiksi malleiksi. Tämän lisäksi Heli työskenteli värien kanssa niin, että kuoseista saatiin kuluttajia ajatellen kiinnostavia ja helposti lähestyttäviä.

Tapaamisen ensimmäisellä kerralla Heli esitteli meille useita kuosiluonnoksia. Hänellä oli paljon ideoita ja monipuolisia malleja. Heliin aurinkoinen asenne ilahdutti heti ensi tapaamisella. Luonnoksista poimimme muutaman mallin, joita pidimme kiinnostavimpina ja näitä Heli lähti kehittämään eteenpäin. Heliillä on hyvin hallussa kuosisuunnittelu, raportit ovat pääosin taitavasti rakennettuja ja aiheet ajankohtaisia ja kiinnostavia. Heli osaa varioida mittakaavaa ja toimia annettujen ohjeiden mukaan. Kritiikkiä annamme ainostaan värien käytöstä, siinä on vielä kehitettävää. Värien käyttö oli nyt vaatimatonta ja varovaista, eivätkä mallit eronneet toisistaan riittävästi väriensä puolesta.

Heli on osoittanut olevansa vastaanottavainen ja avoin suunnittelija, osaten myös perustella omia ratkaisujaan ja seistä suunnitelmiansa takana. Hän on valmis tekemään muutoksia, mikäli se on tarpeen. Heli otti hyvin vastaan sekä kehuja että kritiikkiä.

Ajankäyttö oli tehokasta, Heli eteni työssään aikataulun mukaisesti ja osoitti täsmällisyyttä ja luotettavuutta tapaamisissa.

Opinnäytetyön lopputuloksena syntyi kaksi valmista painokangasraporttia värityksineen. Heli onnistui tehtävässään niin hyvin että harkitsemme nyt mallien ottamista tuotantoon.

VALLILA